

ARICILIK PROJESİ

— SROI ANALİZİ —

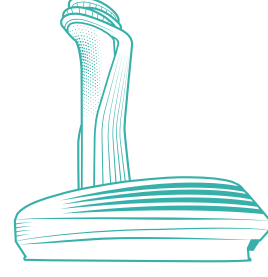

İÇİNDEKİLER

İGA HAKKINDA	4
RAPOR HAKKINDA	6
Amaç ve Hedef Kitle	7
Kapsam ve Sınırlar	8
Sroi Analiz Türü	8
DEĞİŞİM TEORİSİ	10
ARICILIK	11
YÖNETİCİ ÖZETİ	13
İLKE 1: PAYDAŞLARI DAHİL ETMEK	15
Paydaşların Belirlenmesi	15
Diğer Paydaşları Belirleme Sürecine Paydaşların Katılımı	17
Paydaş Görüşünü İçeren Konular	18
Segmentasyon	18
İLKE 2: DEĞİŞİMİ ANLAMAK	20
Girdiler ve Çıktılar	21
Sonuçlar	23
Paydaş Grubu 1: Yerel Kursiyerler	24
Paydaş Grubu 2: Eğitimci	38
Paydaş Grubu 3: Tedarikçi	40
Paydaş Grubu 4: İş Birliği Yapılan Firma	42

İLKE 3: SADECE ÖNEMLİ KONULARA DEĞER VERMEK	45
Göreceli Önem	45
Sonuçların Değeri - Parasal Karşılık	46
İLKE 4: SADECE ÖNCELİKLİ KONULARI DAHİL ETMEK	48
Yerel Kursiyerler	49
Eğitmen	55
Tedarikçi	56
İş Birliği Yapılan Firma	57
İLKE 5: AŞIRI İDDİALARDAN KAÇINMAK	59
Titizlik	59
Katkısallık and Atfedilen Değer Tartışmaları	59
Yer Değiştirme	62
İLKE 6: ŞEFFAF OLMAK	64
Hassasiyet Analizi	65
İLKE 7: SONUÇLARI DOĞRULAMAK	67
İLKE 8: YANITLAYICI OLMAK KAPANIŞ & GELECEK ETKİLER İÇİN ÖNERİLER	69
EKLER	
A. Soru Seti	72
B. SROI Formülü	73
C. Ürünlerin Listesi ve Parasal Değeri	74

İGA HAKKINDA ¹

7 Ekim 2013'te kurulan İstanbul Havalimanı (İGA), Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı olarak konumlandırılmış olup, 300'den fazla destinasyona uçuş yapabilen ve yıllık 200 milyon yolcuya hizmet verebilecek kapasitede tasarlanmış önemli bir küresel havacılık merkezi olarak tanımlanmaktadır. İGA'nın temel misyonu, yolcuların seyahat süreçlerinde güvenlik ve konforunu sağlamak ve en verimli ve saygın kargo lojistik sağlayıcısı olmaktır.

İGA, yalnızca kesintisiz seyahat deneyimleri sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda bünyesinde farklı bireyleri bir araya getirerek kapsayıcılığı teşvik etmekte ve böylelikle benzersiz ve unutulmaz karşılaşmalar yaratmaktadır. Bu yolla, İGA hem doğrudan hem de dolaylı olarak Türkiye'nin ekonomik refahına ve küresel sahnedeki stratejik konumuna katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

İGA'nın temel hedeflerinden biri, sürdürülebilir havaalanları ve şehirler için örnek teşkil edecek bir model oluşturmak, çevresel etkiyi azaltırken seyahat deneyimini geliştirmek ve paydaşlarının refahını olumlu sosyal katkılarla artırmaktır.

Ulusal ve uluslararası önceliklerle uyumlu olarak İGA, olumlu sosyal etki yaratmak ve toplumsal kalkınmayı teşvik etmek için aktif olarak çalışmaktadır. Bu, katılımcı, sürdürülebilir, çevre dostu ve eşitlikçi bir yaklaşımla gerçekleştirilmektedir. İGA'nın faaliyetlerinin sosyal etkisini ölçen projelerde görevli uzman bir ekip bulunmaktadır ve Toplum İrtibat Görevlisi (CLO) yerel topluluklarla etkili iletişim ve katılım sağlamak için ana irtibat noktası olarak görev yapmaktadır.

İGA'nın sosyal sorumluluğa olan bağlılığı, havacılık alanının ötesine geçerek bütüncül kalkınmanın, çevresel sorumluluğun ve toplumsal refahın önemini vurgulamaktadır. İGA, sürdürülebilir uygulamaları entegre ederek ve paydaşlarıyla etkileşimde bulunarak, herkes için refah dolu ve uyumlu bir gelecek şekillendirmeyi amaçlamaktadır.

RAPOR HAKKINDA

Bu analiz, 2022 yılında başlatılan İGA'nın Arıcılık Projesi'nin etkisini ölçmeye odaklanmaktadır. Değerlendirme, sekiz temel prensibe dayanan Sosyal Yatırım Getirisi (SROI) analizi çerçevesini kullanmaktadır. Bu prensiplere sadık kalınarak, Proje'nin sosyal etkisinin ölçümüne ilişkin şeffaf bilgiler sunulmaktadır.

SROI çerçevesi, Arıcılık Projesi'nin sonuçlarının kapsamlı olarak değerlendirilmesine olanak tanır ve sadece mali getirileri değil, aynı zamanda girişimin yarattığı sosyal faydaları da dikkate alır. SROI yaklaşımı; projenin yarattığı sosyal değer analiz edilmesiyle topluluk ve paydaşlar üzerindeki genel etkisinin bütüncül bir şekilde anlaşılmasını sağlar.

Şeffaflık, bu analizde önemli bir rol oynamakta olup, sosyal etki ölçümüne ilişkin tüm ilgili verilerin ve bulguların açıklanmasını garanti eder. Bilgilerin şeffaf bir şekilde sunulması, paydaşlar ve ilgili tarafların Proje'nin etkinliği ve topluluk üzerindeki katkıları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlar.

SROI analizi, ekonomik, çevresel ve sosyal yönler dahil olmak üzere sosyal etkinin çeşitli boyutlarını göz önünde bulundurur. Arıcılık Projesi'nin yarattığı sosyal faydaların nicel ve parasal olarak değerlendirilmesi amaçlanmaktadır, bu da Projenin topluma sağladığı değer kapsamlı bir şekilde incelenmesine olanak tanır. Bu değerlendirme çerçevesini uygulayarak, İGA, Projenin güçlü yanlarını, iyileştirilmesi gereken alanları ve genel sosyal yatırım getirisini daha iyi anlayabilir.

Bu etki ölçüm analizi ile İGA; hesap verebilirlik, sosyal sorumluluk ve kanıta dayalı karar verme konularındaki taahhüdünü göstermektedir. Ayrıca İGA; Arıcılık Projesi'nin sosyal etkisini değerlendirerek, pozitif sonuçları artırma, kaynak tahsisini optimize etme ve girişimin uzun vadeli sürdürülebilirliği ve etkinliğini sağlama stratejilerini belirleyebilir. Projenin yarattığı sosyal değer ölçülmesi ve bu değer aktarılmasıyla İGA, bilinçli kararlar alma ve toplulukta olumlu değişimler yaratma konusundaki kararlılığını göstermektedir.

Amaç ve Hedef Kitle

Bu analiz, iki ana kitle grubu için bilgi sağlamayı amaçlamaktadır: Yönetim düzeyindeki iç paydaşlar ve yerel topluluk, yerel otoriteler ile mevcut ve potansiyel iş birliği ortaklarını içeren dış paydaşlar.

İç paydaşlar için analiz, Proje faaliyetlerinin neden olduğu değişimlerin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu, olumlu ve olumsuz değişimlerin yanı sıra beklenen ve beklenmeyen değişimlerin değerlendirilmesini de içerir. Bu değişimlerin anlaşılmasıyla, yönetim düzeyindeki karar vericiler daha bilinçli kararlar alabilir ve Proje'nin yarattığı değeri optimize edebilir.

Dış paydaşlar açısından ise analiz, Proje'nin sonuçlarını etkili bir şekilde iletme aracı olarak hizmet etmektedir. İGA, bulguları paylaşarak, dış paydaşlarla iş birliğini artırmayı ve olumsuz sonuçları en aza indirip olumlu sonuçları artırmayı hedeflemektedir. Bu iş birliğine dayalı yaklaşım, Projenin yerel topluluğun, yerel otoritelerin ve diğer iş birliği ortaklarının ihtiyaç ve beklentileriyle uyumlu olmasını sağlar.

Son olarak, İGA, Proje kapsamında gerçekleştirilen spesifik faaliyetler arasından paydaşlar için en fazla değeri yaratanları anlamaya isteklidir. Yüksek değerli bu faaliyetlerin belirlenmesiyle İGA pozitif etki yaratmış girişimlere öncelik verebilir ve bu alanlara daha fazla odaklanabilir. Bu bilgi, kaynak ahsisinde daha stratejik bir yaklaşım sağlar ve çabaların en yüksek sosyal değeri üreten faaliyetlere yönlendirilmesini garanti eder.

Kapsam & Sınırlar

Bu, İGA'nın sosyal sorumluluk projeleri için gerçekleştirilen ikinci Sosyal Yatırım Getirisi (SROI) Analizi'dir. Bu analizin birincil amacı, Arıcılık Projesi'ndeki özellikle gelir getirici bir model oluşturmayı kolaylaştıran teknik ve sahada verilen eğitim faaliyetlerinin yerel topluluk için en fazla değeri hangi noktalarda yarattığını belirlemektir. Analizin odak noktası, Proje'nin faaliyetlerinden doğrudan yararlanan ana paydaşlardır.

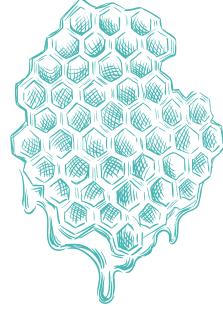
Etkiyi yönetmek ve yaratılan değeri optimize etmek amacıyla ilk adım, bu paydaşların yaşadığı değişimleri anlamaktır. Ayrıca, iş birliği yapılan uzmanlar için yaratılan değer değerlendirilmesi de bu analizin önemli bir parçasıdır; bu, gelecekteki iş birliklerinin potansiyelini ve etkiyi artırma fırsatlarını göstermektedir. Bu nedenle, bu sosyal etki analizi, ana faydalanıcılar ve iş birliği yapılan paydaşlar etrafında yürütülmüştür.

SROI Analizi Türü: Değerlendirme²

² SROI'nin iki türü vardır: (1) Değerlendirme; geriye dönük olarak gerçekleştirilir ve zaten meydana gelen gerçek sonuçlara dayanır. (2) Tahmin; faaliyetlerin beklenen sonuçlara ulaşması durumunda ne kadar sosyal değer yaratılacağını öngörür. Sosyal Yatırım Getirisi Rehberi, SROI Ağı, 2012

DEĞİŞİM TEORİSİ

STRATEJİ

Eğitim yoluyla topluluk güçlendirme
Arıcılık yoluyla biyolojik çeşitliliğin korunmasına katkı sağlama

GİRDİLER

1. Finansal sermaye
2. Sosyal sermaye
3. İnsan sermayesi
4. Entelektüel sermaye
5. Üretim sermayesi

ÇIKTILAR

15 gün / 72 saat teknik eğitim
1 gün / 10 saat saha eğitimi
5 kez (x 8 saat) arıcıların ziyaret/kontrolü
Arıcılık ekipmanlarının arıcılara temini

SONUÇLAR

Kısa Dönem

Yerel halkın ek gelir getirici faaliyetler konusunda eğitilmesi

Orta Dönem

Arıcılığın rehabilitasyonu

Havalimanı çevresinde arıların neden olduğu uçuş riskinin azaltılması

Uzun Dönem

Biyolojik çeşitliliğin iyileştirilmesi

Yerel sürdürülebilir kalkınma

ARICILIK

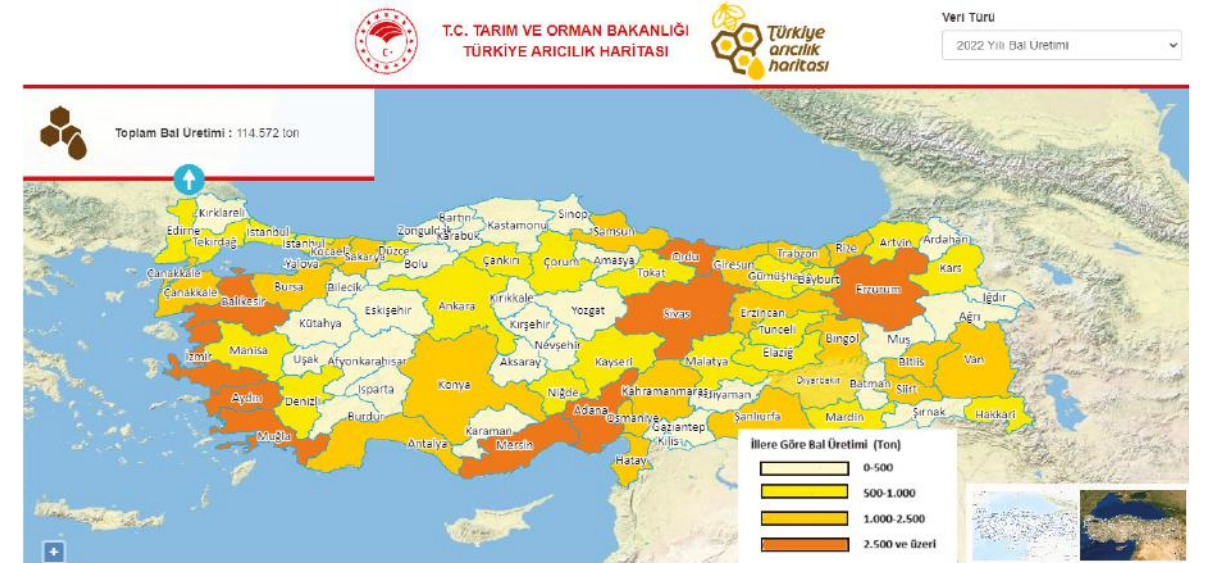
Arıcılık; bal, balmumu ve diğer değerli ürünlerin üretimi için bal arısı kolonilerinin yönetilmesi ve bakımıyla ilgili eski bir uygulamadır. Arıcılık, özellikle kırsal ve dezavantajlı bölgelerde bireyler ve topluluklar için ekonomik fırsatlar sunmaktadır.

Arıcılık, arıların ve yaşam alanlarının sağlığını destekleyerek çevre korumayı teşvik eder; polinasyon, biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir tarım üzerindeki kritik rolü nedeniyle küresel öneme sahiptir. Arılar, meyveler, sebzeler, kuruyemişler ve tohumlar gibi geniş bir ürün yelpazesi için polenleşmeyi sağlayan aktörlerdir.

Türkiye, arıcılık alanında yüzyıllardır süregelen bir geleneğe sahiptir. Bitki çeşitliliği ve elverişli iklim koşulları ile ülke, arıcılığın ticari ve küçük ölçekli operasyonları desteklediği bir merkez haline gelmiştir. Bu gelişen endüstri, ulusal ekonomiye katkıda bulunurken yerel arıcıları da desteklemektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 2022 yılında Türkiye’de 114.572 ton bal üretilmiştir. Türkiye’de 95.386 kayıtlı arıcı ve 8.984.676 kayıtlı arı kovanı bulunmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan “Türkiye Arıcılık Haritası³”, Türkiye genelinde ve iller bazında ayrı ayrı hazırlanmış arıcılık verilerini içermektedir.

İGA Arıcılık Projesi, esas olarak İstanbul Havalimanı’na komşu olan kırsal mahallelerdeki topluluğun eğitimi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 2022 yılında İstanbul’da 1.357 kayıtlı arıcı ve 979 ton bal üretimi gerçekleştirilmiştir. İstanbul’da kovan başına düşen ortalama verim 11,3 kg olup, Türkiye ortalaması olan 12,8 kg’nın altındadır.

İGA’nın Arıcılık Projesi kapsamındaki çabaları, arıcılığa olan ilgiyi artırma ve üretim sürecinin verimliliğini artırma açısından faydalı olabilir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

İGA, arı popülasyonlarını destekleyerek ekosistemin direncini artırmayı hedeflemektedir. Arılar, iklim direnci açısından önemli bir yere sahip oldukları gibi, İGA'nın İstanbul Havalimanı'na komşu mahallelerde arıcılığın rehabilitasyonu ve geliştirilmesi projesi ile bölge halkına sosyo-ekonomik faydalar da sağlamaktadır.

Arıcılık Projesi kapsamında, İGA, İstanbul Havalimanı'na komşu mahallelerden gelen katılımcılara 72 saat teorik eğitim ve 10 saat uygulamalı eğitim vermiştir. Eğitimden sonra İGA; katılımcılara kovanlar, arı kolonileri, maskeler ve körükler gibi temel arıcılık malzemelerini sağlayarak arıcılığa başlamalarını teşvik etmiştir. Ayrıca, bal üretiminden sonra bal numuneleri toplanarak tat, koku, görünüm, nem, asitlik, pH, prolin, glikoz-fruktoz, pestisit kalıntısı ve ağır metaller gibi birçok parametre analiz edilmiş ve sonuçlar Türk Gıda Kodeksi limitlerine uygun bulunmuştur.

SROI analizi sırasında, telefon görüşmeleri aracılığıyla 23 paydaşla mülakat yapılmıştır. Paydaşların ifadelerine göre, toplamda 8 sonuç belirlenmiştir. Bu sonuçlardan 7'si olumlu, 1'i ise olumsuzdur. Tedarikçi tarafından yaşanan 1 sonuç Proje ile hedeflenmeyen ancak Proje kapsamında yaşanması beklenen bir sonuçtur; diğer olumlu sonuçlar beklenen ve hedeflenen sonuçlardır. Olumsuz sonuç ise beklenmedik bir sonuçtur.⁴

Paydaş Grubu

Yerel Kursiyerler	- Deneyim Yoluyla Öğrenme - Bal Veriminde Artış - Özgüvende Artış - Duygusal Refah - Üzüntü ve Hayal Kırıklığı
Eğitmen	Profesyonel Gelişim
Tedarikçi	Mesleki Tatmin
İş Birliği Yapılan Firma	Toplum Gözünde Değer Artışı

Kazanım

⁴ SROI yöntemi tarafından sonuçlar şekilde tanımlanmaktadır: "hedeflenen: intended ; hedeflenmeyen: unintended ; beklenen: expected ; beklenmeyen: unexpected"

En yüksek göreceli önem puanı (10), en düşük ise (6) olarak belirlenmiştir. Olumsuz sonuç yalnızca bir paydaş tarafından yaşanmasına rağmen şeffaflık sağlamak amacıyla analize dahil edilmiştir.

Aşağıdaki tablo, farklı paydaş grupları arasındaki değer dağılımını sunmaktadır:

DEĞER DAĞILIMI

%92

YEREL KURSIYERLER

%6

İŞ BİRLİĞİ YAPILAN FİRMA

%1

EĞİTMEN

%1

TEDARİKÇİ

PAYDAŞ GRUBU

DEĞERLER (TL)

Yerel Kursiyerler	8,52
Eğitmen	0,06
İş Birliği Yapılan Firma	0,58
Tedarikçi	0,08

Yukarıdaki tabloya göre, faaliyetler projenin ana paydaş grubu olan Yerel Kursiyerler için daha yüksek değer yaratmıştır.

İGA'nın 2022 yılından bu yana uyguladığı Arıcılık Projesi için belirlenen SROI oranı, tüm paydaş gruplarında ölçülen değişikliklerin değerlendirilmesine göre 1:9,25 olarak analiz edilmiştir. Başka bir deyişle, İGA tarafından harcanan her 1 TL, 9,25 TL'lik sosyal değer oluşturmuştur.

SROI Nedir?

Sosyal Yatırım Getirisi (SROI), faaliyetlerimizin yarattığı veya yok ettiği değeri ölçmek ve hesaba katmak için kullanılan bir çerçevedir. Burada değer kavramı, piyasa fiyatlarıyla yakalanabilenden çok daha geniştir. SROI, eşitsizliği ve çevresel bozulmayı azaltmayı ve bu daha geniş değeri dikkate alarak refahı artırmayı amaçlar.

Sosyal Değer İlkeleri

1. Paydaşları dahil et
2. Değişimi anla
3. Sadece önemli konulara değer ver
4. Sadece öncelikli konuları dahil et
5. Aşırı iddialardan kaçın
6. Şeffaf ol
7. Sonuçları doğrula
8. Yanıtlayıcı ol⁵

İLKE 1: PAYDAŞLARI DAHİL ETMEK

Temsil: Her paydaş grubundan adil ve dengeli bir temsil düzeyi sağlamak için bir çaba gösterilmiştir. Analiz, yerel kursiyerlerin %74'ünü içermekte olup, bu yüksek bir temsil seviyesini göstermektedir. İki yerel kursiyer (%7,5), yaşları nedeniyle analiz sorularına uygun yanıt veremediğinden analiz dışı bırakılmıştır. Kalan beş kursiyer (%18,5) ile mülakat toplantıları düzenlemek için ayrı ayrı iletişime geçilmiş ancak yanıt alınamamıştır.

Diğer ana paydaşlar olan Eğitmen, Tedarikçi ve İşbirliği Yapılan Firma %100 temsil oranı ile analize dahil edilmiştir.

Erişim: Yerel kursiyerler arasında internet bağlantısına sınırlı erişim ve düşük internet okuryazarlığı nedeniyle Zoom görüşmeleri yerine telefonla yapılan mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Eğitmenler, tedarikçiler ve iş birliği yapılan kurumlardan temsilciler de iş gereksinimlerinden dolayı sık sık konum değiştirmek zorunda olduklarından telefon görüşmelerini tercih etmişlerdir. Telefon görüşmeleri, seyahat ederken bile erişime olanak tanıyarak tüm ilgili paydaşlarla mülakatların başarıyla yapılmasını sağlamıştır.

Paydaşların Belirlenmesi

Paydaş belirleme süreci dört soruya dayalı olarak gerçekleştirilmiştir:

- Arıcılık Projesi'ne kim yatırım yapmıştır? (zaman, hizmet, para)
- Arıcılık Projesi faaliyetlerinden doğrudan kim etkilenmiştir?
- Arıcılık Projesi faaliyetlerinden dolaylı olarak kim etkilenmiştir?
- Arıcılık Projesi faaliyetlerini kim etkilemiştir?

Bu dört sorunun yanıtları, ilgili tüm paydaş gruplarının belirlenmesine yardımcı olmuştur. Aşağıdaki tablo, belirlenen paydaş gruplarını göstermektedir.

Bu analiz her paydaş grubuna odaklanmasa da, İGA Arıcılık Projesi'nin faaliyetlerinden etkilenen ve bu faaliyetleri etkileyenlerin kim olduğunu bilmek, gelecekteki analizlerin kapsamını genişletmek açısından önemlidir.

Analiz dışında tutulan paydaş gruplarından üçü (yerel kursiyerlerin aile üyeleri/dostları, eğitmenlerin çalışma arkadaşları ve eğitim verdikleri diğer kişiler) bir sonraki analiz aşamasında dahil edilmelidir, çünkü Proje'nin bu paydaşlar için değer yaratma potansiyeli mevcuttur ve değer belirlenmesi faydalı olacaktır.

Paydaş Grubu	Dahil Etme Nedeni	Hariç Tutma Nedeni ⁶	İletişim Yöntemi	Dahil Edilen Sayı	Toplam Sayı
Yerel Kursiyerler	Ana faydalanıcılar		Telefon Görüşmesi	20	27
Eğitmen	Ana faydalanıcılar için değeri en üst düzeye çıkarmada kilit ortak		Telefon Görüşmesi	1	1
Tedarikçi	Ana faydalanıcılar için değeri en üst düzeye çıkarmada kilit ortak		Telefon Görüşmesi	1	1
İş Birliği Yapılan Firma	Ana faydalanıcılar için değeri en üst düzeye çıkarmada kilit ortak		Telefon Görüşmesi	1	1
Yerel Kursiyerlerin Aile Fertleri & Arkadaşları		İlk analiz için odaklanılan bir grup değil. Bu grubun ikinci analiz aşamasında dahil edilmesi planlanmaktadır.	N/A	N/A	N/A
Eğitmenlerin Çalışma Arkadaşları & Eğitim verdikleri Diğer Kişiler		İlk analiz için odaklanılan bir grup değil. Bu grubun ikinci analiz aşamasında dahil edilmesi planlanmaktadır.	N/A	N/A	N/A

Diğer Paydaşları Belirleme Sürecine Paydaşların Katılımı

Her paydaş grubuna ayrıca iki soru sorularak paydaş belirleme sürecine dahil edilmeleri sağlanmıştır:

- (1) Paydaşların deneyimlediği değişimlerden kim etkilenmiş olabilir?
- (2) Projenin faaliyetlerinden başka kim etkilenmiş olabilir?

Bu iki soru birebir yapılan görüşmeler sırasında sorulmuştur.

Yerel Kursiyerlerin aileleri, arkadaşları ve akrabaları, Proje'nin ek paydaş grupları olarak belirlenmiştir. Kursiyerlere göre, Proje hakkında bilgi sahibi olan aile üyeleri ve arkadaşları da faaliyetlere katılmak için ilgi göstermiştir. Bu durum, ağızdan ağıza yayılma etkisini ve Proje faaliyetlerine olan talebin artmasını göstermektedir. Her ne kadar genişletilmiş paydaş grubu bu analizde dahil edilmemiş olsada, Projenin değerini optimize etmek için gelecekteki analizlerde dikkate alınması önerilmektedir.

Bu analiz, yerel kursiyerler için en değerli faaliyetleri belirlemeye de odaklanmıştır. En değerli faaliyetlerin anlaşılması, İGA'nın bu faaliyetlere daha fazla yatırım yapmasını sağlayabilir. Bu analiz, kaynakların sosyal etkiyi maksimize edecek şekilde etkin bir şekilde tahsis edilmesini sağlayabilir.

⁶ Hariç tutma kararı, Sosyal Değer Uzmanı'nın varsayımına dayanarak alınmıştır.

Paydaş Görüşünü İçeren Konular

Paydaşlara sorulan sorular, analize maksimum paydaş katılımını sağlamayı amaçlayarak hazırlanmıştır. Sorulan sorular ve alınan yanıtlarla birlikte paydaş katılımını sağlayan başlıca konular aşağıdaki gibidir:

- Projeye katılırken beklenen değişimler
- Yapılan yatırım türü (zaman, hizmet, para)
- Katılım sağlanan faaliyetler
- Olumlu ve olumsuz sonuçlar/değişimler
- Sonuca katkıda bulunan farklı kişi/kurumlar olup olmadığı
- Proje olmasa da sonuçların yine de gerçekleşip gerçekleşmeyeceği
- Sonuçların paydaş perspektifinden önem derecesi (ağırlık)
- Sonuçların sürdürülebilir olup olmadığı (süre)
- Deneyimlenen değişimlerin derinliği
- Sonuçların değeri (Değer Oyunu aracılığıyla)

Segmentasyon

Mülakatların ilk bölümü, paydaşlar hakkında demografik bilgiler toplamak üzere; paydaş grubunun segmentlere ayrılmasına yardımcı olacak şekilde tasarlanmıştır. Her paydaşın demografik bilgilerini anlamak, aynı faaliyetle ilgilenen bireylerin farklı deneyimler yaşama nedenlerini daha iyi kavramamızı sağlar.

Paydaşlara yöneltilen demografik sorular şu konularla ilgilidir;

- Yaş
- Cinsiyet
- İkamet yeri
- İstihdam durumu
- Eğitim seviyesi
- Medeni durum

İLKE 2: DEĞİŞİMİ ANLAMAK

Bu analiz, proje kapsamında uygulanan faaliyetlere ve bunun sonucunda ortaya çıkan değişimlere odaklanmaktadır. Bu değişimlerin incelenmesiyle, paydaşlar üzerindeki maddi etkiyi belirlemeyi ve projenin etkilerinin daha doğru bir şekilde anlaşılması amaçlanmıştır.

Bu analiz, İGA'nın karar alma sürecine rehberlik ederek sosyal değeri optimize etmesine olanak tanır. Paydaşların yaşadığı önemli değişimlerin belirlenmesiyle, İGA hangi faaliyetlerin önceliklendirilmesi ve daha fazla geliştirilmesi gerektiği konusunda bilinçli kararlar alabilir, böylece olumlu sonuçları en üst düzeye çıkarırken olumsuz etkileri en aza indirebilir.

Faaliyetlerin neden olduğu değişimlerin kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi, projenin etkisinin bütüncül bir görünümünü sağlar ve İGA'nın sosyal sorumluluk hedefleriyle uyumlu stratejik kararlar almasına rehberlik eder.

Girdiler ve Çıktılar

Aşağıdaki tablo, analize dahil edilen paydaş gruplarının sağladığı girdileri ve dahil oldukları çıktıları göstermektedir.

Paydaş Grubu	Girdiler	Girdilerin Parasal Değeri	Çıktılar
Yerel Kursiyerler	Zaman & Para (TL)	*1 kursiyerin belirttiği zaman fırsat maliyeti - 420 TL *Eğitilere ulaşım için harcanan para - 1080 TL	*15 gün / 72 saat teorik eğitime katılım *1 gün / 10 saat saha eğitimine katılım *5 arı kovani ve arıcılık ekipmanlarına sahip olma
Eğitmen	Zaman ve Hizmet	-	*Uzmanlık alanında eğitim verme *Arıcıları 5 kez (x8 saat) ziyaret/kontrol etme
Tedarikçi	Zaman, Hizmet ve Para (indirim olarak)	*80.000 TL	*Arıların temini *Saha eğitimi için alan ve ekipman sağlama
İş Birliği Yapılan Firma	Zaman ve Hizmet	* 1.000 TL	*Proje uygulaması için danışmanlık sağlama *Eğitmenin projeye dahil etme *Bal kalitesinin analizi
İGA	Hizmet & Para (TL)	*359.000 TL	*Arıcılık Projesi'nin faaliyetlerinin tasarımı, organizasyonu ve yönetimi

Paydaşların kendi ifadelerine göre, katılımcılardan birinin zaman fırsat maliyeti (420 TL) vardır, yani işine devam etmek yerine eğitime katıldığını ve 420 TL'lik gelirden vazgeçtiğini beyan etmiştir. Diğer kursiyer ise eğitimlere ulaşım için yaptığı harcamaları yatırım olarak tanımlayabildiğini belirtmiştir ve bu nedenle tahmini fiyat analize dahil edilmiştir (1080 TL). Yerel kursiyerler bu faaliyetin ana yararlanıcısı olmasına rağmen, fırsat maliyeti analize dahil edilmiştir.

Tedarikçi, zamanını ve hizmetini yatırım olarak yapmıştır. Arıcılık alanını ve ekipmanını eğitimi için sağlamış, ayrıca deneyimlerini kursiyerlerle paylaşmıştır. Ek olarak; tedarikçi, proje kapsamında İGA'ya sağladığı kovanları fiyatlandırırken sözleşme süresi sonrasında oluşabilecek fiyat artışlarını dikkate almadıklarını ve bunu bir yatırım olarak değerlendirebileceğini belirtmiştir. Kendi beyanına göre, toplam yatırım 80.000 TL olarak hesaplanmıştır.

Eğitmen, paylaştığı entelektüel sermayesi ve zamanı karşılığında bir ödeme almıştır. Bu nedenle, yatırım olarak dikkate alınabilecek başka bir katkısı olmamıştır. Ödeme tutarı İGA'nın girdi değeri olarak analize dahil edilmiştir.

İşbirliği yapılan firma, proje uygulama aşamasında sağladığı danışmanlığı 3 saat olarak tanımlamış ve bunu 1000 TL yatırım olarak değerlendirmiştir.

Arıcılık Projesi'nin sahibi olarak, İGA finansal sermayesini ve insan sermayesini yatırmıştır. İGA'nın toplam yatırım tutarı 359.000 TL olmuştur.

Sonuçlar

İGA Arıcılık Projesi'nin sonuçlarının analizine yönelik veri toplama süreci Aralık 2022 ile Mayıs 2023 arasında gerçekleştirilmiştir. Bu veri toplamanın amacı, projeye dahil olan paydaşlar üzerindeki etkiyi anlamaktır. Paydaşlarla telefon görüşmeleri aracılığıyla mülakatlar yapılmış, böylece verilerin hızlı ve verimli bir şekilde toplanması sağlanmıştır.

Deneyimlenen sonuçları tespit etmek amacıyla, tüm paydaşlara projeye katılımlarının hayatlarında yarattığı ilk değişimler sorulmuştur. Bu süreç, hem olumlu hem de olumsuz sonuçları kapsamıştır. Her paydaş grubunun bildirdiği sonuçlar derlenmiş ve aşağıdaki grafiklerde sunulmuştur, bu da projenin paydaşların yaşamlarının çeşitli yönlerine olan etkisinin kapsamlı bir görünümünü sağlamaktadır.

Sonuçların Bağımsızlığı ve Çifte Sayım Riski

Analiz, sonuçların bağımlılığını veya bağımsızlığını, bir sonucun diğer sonuçların ortaya çıkmasından bağımsız olarak gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini inceleyerek değerlendirmiştir. Bu, her paydaş grubu için değişim zincirinin ayrı ayrı değerlendirilmesiyle yapılmıştır.

Çifte sayımı önlemek ve sonuçların doğru şekilde tanımlanmasını sağlamak amacıyla, paydaşlarla spesifik bir sonucun diğer ilişkili sonuçlardan bağımsız olarak gerçekleşip gerçekleşmeyeceği konusunda tartışmalar yapılmıştır. Bu süreç, sonuçların bağımsızlığını doğrulamaya ve değişimler ile sonuçlar arasındaki net neden-sonuç ilişkisini sağlamaya yardımcı olmuştur.

Sonuç bağımsızlığının değerlendirilmesiyle, analiz sonuçların güvenilirliğini artırmış ve paydaşlara bulgular konusunda güven vermiştir. Bu, bireysel değişimlerin belirli sonuçlara nasıl katkıda bulunduğunu daha net bir şekilde anlamaya olanak tanır.

Genel olarak, sonuç bağımsızlığına gösterilen bu dikkat, analizdeki bütünlüğü ve doğruluğu sağlarken, paydaşlar üzerindeki projenin etkisinin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlar.

Paydaş Grubu 1: Yerel Kursiyerler

Yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, ikamet yeri, istihdam durumu ve medeni durumun etkilerini anlamak amacıyla veri toplanmış ve paydaş grubu segmentlere ayrılmıştır.

2 kadın ve 18 erkek kursiyer ile kursiyerler arasında belirgin bir cinsiyet dengesizliği görülmektedir. Kapsayıcılığı teşvik etmek amacıyla, daha fazla kadının katılımını sağlama odaklı stratejilerin uygulanması önemlidir.

Kursiyerlerin yaş aralığı 24 ile 76 arasında değişmektedir. Bu geniş yaş aralığı, arıcılığın farklı nesillerden bireyleri çekebileceğini göstermektedir. Eğitim içeriğinin ve sunum yöntemlerinin, farklı yaş gruplarındaki katılımcıların özel ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına göre uyarlanması gereklidir.

Katılımcıların eğitim düzeyleri, ilkokuldan yüksek lisans derecesine kadar çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik, arıcılık eğitiminin farklı eğitim geçmişlerine sahip bireylere erişilebilir olduğunu vurgulamaktadır.

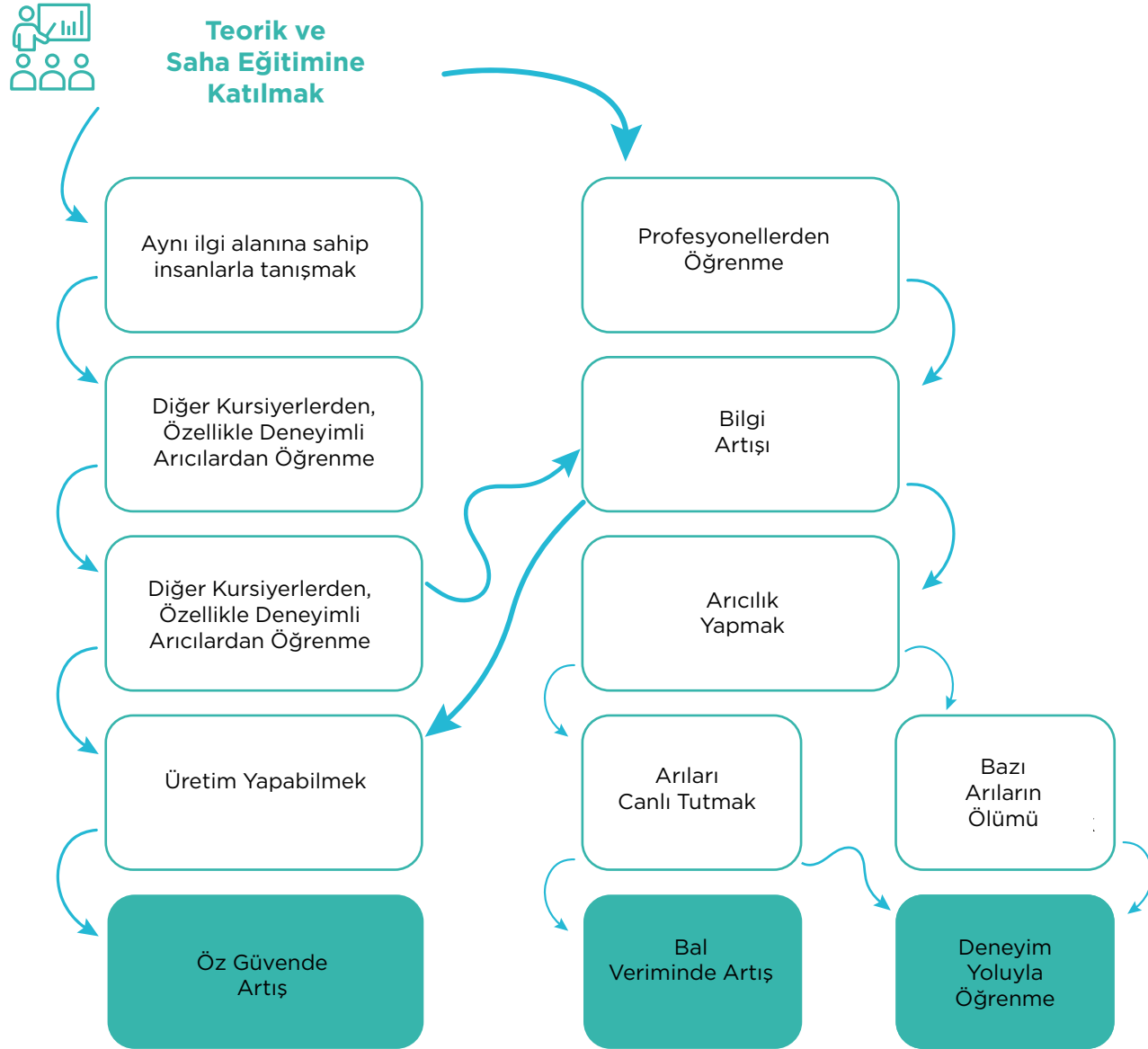

Veriler, katılımcıların çoğunluğunun (16 kişi) İstanbul Havalimanı çevresindeki mahallelerde ikamet ettiğini ve arıcılığa yerel bir ilgi olduğunu göstermektedir. Ancak, İstanbul Havalimanı çevresinde yaşamayan kişilerin de projeden haberdar olduğu ve katılmak istedikleri unutulmamalıdır. Bu durum, İGA Arıcılık Projesi'nin daha geniş bir temsil ve itibar kazanmasına yardımcı olmaktadır.

Katılımcıların istihdam durumu çeşitlilik göstermektedir; beyaz yakalılar, mavi yakalılar, serbest çalışanlar ve emekliler katılımcılar arasındadır. Bu durum, arıcılığın farklı mesleki yetkinlik ve geçmişlere sahip bireyleri çekebileceğini göstermektedir. Proje, katılımcılara mevcut beceri ve deneyimlerinden faydalanmaya devam ederken, ek gelir elde etme imkanı da sağlamaktadır.

Katılımcıların çoğunluğu (19 kişi) evlidir, yalnızca bir katılımcı bekardır. Evli bireylerin arıcılığa ilgi gösterdiği dikkat çekicidir.

Değişim Zinciri

Sonuç 1: Deneyim Yoluyla Öğrenme

Bu sonuç, 20 paydaşın 8'i tarafından deneyimlenmiştir. Deneyim yoluyla öğrenme sonucu, arıların canlı kalıp kalmamasından bağımsız olarak deneyimlenmiştir. Bu durum, öğrenme sürecinin kendisinin önemini vurgulamaktadır. Katılımcıların, eğitim sürecine aktif katılım ve pratik deneyimleri sayesinde bilgi, beceri ve içgörüler kazandığını göstermektedir. Bu durum, arıların hem başarılı hem de zorlu arıcılık deneyimlerinden öğrenme yeteneklerini ve uyum sağlama kapasitelerini vurgulamaktadır. Ayrıca, aksilikler veya kayıplar karşısında bile arıların dersler çıkarabileceğini ve uygulamalarını deneyimsel öğrenme yoluyla geliştirebileceğini öne çıkarmaktadır. Bu anlayış, arıların yollarına devam etmeye, deneyimlerinden öğrenmeye ve belirli bir sezonda elde edilen sonuçlardan bağımsız olarak sürekli iyileşmeye teşvik edebilir.

Göstergeler

Öznel

Arıcılıkla ilgili kararlar alırken yargılama yetisinin gelişmesi

Olası sorunları öngörme ve önleme konusunda kendini daha yetkin hissetme

Arı kolonilerini etkileyen çevresel faktörlere olan farkındalığın artması

Nesnel

Arıların oğul vermesini önlemek için daha güçlü tedbirlerin alınması

Deneyimli arıcılarla iş birliğinin artırılması

- "Arıcılıkta öğrenme yolculuğu sürekli ve her gün yeni içgörüler sunar."
- "Tüm arı kovanlarımı kaybetmek moral bozucu, ancak bu, öğrenmek ve daha iyi bir arıcı olmak için bir fırsat."
- "Arıcılığın zorluklarını ve karmaşıklıklarını hafife aldım. Kendimi daha fazla eğitmem gerekiyor."
- "Kayıplara katkıda bulunmuş olabilecek çevresel faktörleri analiz etmem ve gerekli ayarlamaları yapmam gerekiyor."

Bütünlük: 20 yerel kursiyerin 12'si bu sonucu deneyimlememiştir. "Deneyimden öğrenme" sonuçlarındaki katılımcılar arasındaki farklılıklar, deneyim seviyelerinin yeni başlayanlardan usta arıcılara kadar değişmesi gibi çeşitli faktörlere bağlanabilir. Eğitim, ortak bir bilgi ve beceri temeli sağlasa da, bireysel farklılıklar, uygulama yöntemleri ve önceki deneyimler bu süreçte önemli rol oynamaktadır.

Değişim Derinliği: Bu sonucun ağırlıklı ortalama değişim derinliği %40 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçla ilgili olarak 1 aykırı değer bulunmaktadır. Paydaş, arıcılık eğitimine katılmadan önce kendisini 0, eğitim sonrasında ise 10 puanla değerlendirmiştir ve temel nedenini içerik, eğitmen ve katılımcılarla iyi tasarlanmış bir programa katılmak ve arıcılık pratiği yapabilme imkanı bulmaktır.

Sonuç 2: Bal Veriminde Artış

Bu sonuç, 20 paydaş'ın 5'i tarafından deneyimlenmiştir. Bu bulgu, eğitimin, katılımcıların bal üretimini artırma becerileri üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu göstermektedir. Bal verimindeki artış, eğitimin kovan yönetimi, arı beslenmesi veya bal hasat yöntemleri ile ilgili bilgi ve teknikler sağladığını işaret etmektedir. Katılımcıların edindikleri bilgileri etkin bir şekilde uygulayarak üretkenliği artırdığı anlaşılmaktadır.

Ancak, Türkiye'deki mevcut yüksek enflasyon bağlamında bu verim artışının orantılı bir ekonomik kazanç artışı ile sonuçlanmayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Enflasyon nedeniyle arıcılık ekipmanları ve kovan bakımı malzemeleri gibi girdilerin artan maliyetleri, daha yüksek bal üretiminin faydalarını dengeleyebilir. Katılımcılar bal veriminde bir iyileşme yaşamış olsalar da, karşı karşıya kaldıkları ekonomik zorlukları kabul etmek önemlidir.

Göstergeler

Öznel

- Memnuniyet

- Arıcılık becerilerinde kişisel gelişim

- Arıcılığa yönelik artan motivasyon ve heyecan

Nesnel

- Bal veriminin kilogram cinsinden nicel artışı

- Bal tüketicilerinden gelen olumlu geri bildirim

- "Bal verimindeki artış, arı kolonilerimize gösterdiğimiz özen ve emeğin büyük bir ödülü."
- "Bal verimindeki artış beklenenden düşük olsa da karşılaştığımız zorlukları yansıtıyor."
- "Bal verimindeki her küçük artış, arıcılık faaliyetlerimiz için doğru yönde atılmış bir adımdır."

Bütünlük: 20 yerel kursiyerin 15'i bu sonucu deneyimlememiştir. Yerel kursiyerler çabalarına rağmen "bal veriminde artış" yaşamamalarının çeşitli nedenlerini belirtmişlerdir. Olası bir faktör, arıların faaliyet gösterdiği bölgedeki nektar kaynaklarının ve bitki örtüsünün mevcut olmayışındır. Yetersiz veya düşük kaliteli bitki örtüsü, arıların yeterli nektar toplayamaması nedeniyle bal üretiminin azalmasına yol açabilir.

Ayrıca, arı kolonilerinin güçsüz olması da bal üretiminde zorluklara neden olabilir. Güçsüz koloni yapısı, hastalık salgınları veya Varroa akarları gibi zararlıların istilası, arıların nektar toplama ve verimli bal üretme yeteneğini engelleyebilir.

Değişim Derinliği: Bu sonucun ağırlıklı ortalama değişim derinliği %35 olarak hesaplanmıştır. Bu değişim derinliği, yerel kursiyerlerin yaşadığı diğer değişimlerin derinliği ile karşılaştırıldığında düşüktür. Aykırı değer bulunmamaktadır. Bu değişimi deneyimleyen katılımcılar, çevresel faktörler ve kovan sağlığı gibi nedenlerle eğitimde öğrendiklerini tam anlamıyla uygulayamadıklarını ifade etmişlerdir.

Sonuç 3: Özgüvende Artış

Bu sonuç, 20 paydaşın 4'ü tarafından deneyimlenmiştir. Bu, arıcılık faaliyetlerine katılımın, katılımcıların özgüvenini ve yeteneklerine olan inancını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Özgüven artışının sebepleri şu faktörlere dayandırılabilir:

- Bal üretimini deneyimleme,
- Yeni bir beceri edinme,
- Para kazanabilme.

İlk olarak, bal üretimi yapmak, arıcılara emeklerinin somut sonuçlarını görme imkanı sunar ve bu da onların yeteneklerine olan güvenlerini artırır. Arı kolonilerini yönetmek, bal hasat etmek ve pazarlanabilir bir ürün üretme süreci, başarı hissi sağlar.

İkinci olarak, arıcılıkta yeni bir beceri geliştirmek bireyleri güçlendirir ve bilgi birikimlerini genişletir. Kovan yönetiminde uzmanlaşmak, arı davranışlarını anlamak ve en iyi uygulamaları hayata geçirmek, bireylere yeterlilik ve özgüven sağlar. Arıcılık alanında uzmanlık kazandıkça, arıcıların özgüvenleri doğal olarak artar.

Son olarak, arıcılık sayesinde para kazanabilmek bireylerin özgüvenine önemli ölçüde katkıda bulunur. Bal ürünlerinin satışından gelir elde etmek, arıcının beceri ve çabalarının takdir edildiğini gösterir ve onların anlamlı bir katkı yapma ve finansal bağımsızlık elde etme becerilerine olan inancını pekiştirir.

Bu özgüven artışı deneyimleri, arıcılığın yalnızca bal üretiminin ötesinde daha geniş bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Arıcılığın bireylere kazandırdığı kişisel gelişim, güçlenme ve tatmin duygusunu vurgulamaktadır. Bu değerli sonuçların farkına vararak arıcılar özgüvenlerini daha da pekiştirebilir ve arıcılık çalışmalarında başarılı bir şekilde ilerlemeye devam edebilirler.

Göstergeler

Öznel	Nesnel
Arıcı olarak kişisel yeteneklere olan inancın artması	Arıcılık uygulamaları konusundaki bilgi ve uzmanlığını diğer arıcılarla paylaşma yeteneği (arıcılık bilgisine duyulan güven)
Gelir elde etme potansiyeline sahip olma duygusu	Yeni arıcılık teknikleri veya yaklaşımlarını deneme
Arı kolonilerini yönetme ve kontrol etme konusunda daha fazla özgüven hissi	Arıcılık faaliyetlerinin genişletilmesi ve arı kolonilerinin sayısını artırma niyeti beyanı
Arıcılıkta karşılaşılan zorluklara yönelik olumlu bir bakış açısı ve tutum	

- "Bal üretimi yapmak, emeğimin sonuçlarını görmek özgüvenimi artırdı."
- "Bal üretimi yapmak, yeni bir beceri edinmek ve para kazanmak, tutkularımın peşinden gitme ve zorlukları kabullenme konusunda özgüvenimi artırıyor."

Bütünlük: 20 yerel kursiyerin 16'sı bu sonucu deneyimlememiştir. Deneyimleyenlerin geçmişine baktığımızda, hepsinin arıcılığa yeni başlayanlar olduğu görülmektedir. Önceki deneyimler ve kişisel geçmiş, özgüven gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Geçmişte aksilikler veya başarısızlıklarla karşılaşan bireyler, üretim sürecine katılsalar bile özgüven geliştirmekte daha fazla zorluk yaşayabilirler.

Değişim Derinliği: Bu sonucun ağırlıklı ortalama değişim derinliği %60 olarak hesaplanmıştır. Yerel kursiyerlerin deneyimlediği değişim derinlikleri arasında oldukça yüksek bir seviyedir. Aykırı değer bulunmamaktadır. Bu değişimi deneyimleyen katılımcılar, kişisel engelleri aşmak ve değişim derinliğindeki artışı tam anlamıyla yaşamak için daha fazla zamana ve deneye ihtiyacı duyduklarını belirtmişlerdir.

Sonuç 4: Duygusal Refah

Bu sonuç, 20 paydaşın 5'i tarafından deneyimlenmiştir. Bu durum, arıcılık faaliyetlerine katılımın, katılımcıların duygusal durumu ve genel ruh sağlığı üzerinde olumlu bir etki yarattığını göstermektedir. Duygusal refahtaki bu iyileşmenin nedenleri şu şekilde sıralanabilir:

- Yeni bir hobi edinmek,
- Aile üyeleriyle vakit geçirmenin yeni bir yolunu bulmak.

İlk olarak, arıcılık gibi yeni bir hobi edinmek, kişilere bir amaç ve tatmin duygusu sunar. Bireylerin sabırsızlıkla bekleyebilecekleri ve zamanlarını ile enerjilerini harcayabilecekleri anlamlı ve keyifli bir aktivite sağlar. Arıcılık, bireylerin günlük streslerden uzaklaşarak arı kolonilerini özenle bakım yaparken huzur bulmalarına olanak tanır.

İkinci olarak, aile üyeleriyle vakit geçirmenin yeni bir yolunu bulmak, duygusal bağları güçlendirir ve ilişkileri pekiştirir. Arıcılık, aile bireylerinin ortak bir amaç doğrultusunda birlikte çalışmasını sağlayan bir deneyim olabilir. Arıcılık görevlerinde iş birliği yapmak, bal hasadının keyfini paylaşmak ve birlikte öğrenmek, bağ kurma anları yaratarak aile bağlarını derinleştirebilir. Bu paylaşılan deneyim, arıcılara ve ailelerine neşe, dostluk ve duygusal destek sunabilir.

Tatmin edici bir hobiye katılmak ve sevdikleriyle anlamlı bağlantılar kurmak, daha dengeli ve olumlu bir duygusal durum sağlamakta önemli rol oynayabilir. Sonuç olarak, bu durum genel refah hissini artırabilir.

Göstergeler

Öznel

Stres veya kaygı duygularında azalma

Artan mutluluk hissi

Genel ruh hali ve duygusal durumda iyileşme

Doğa ile bağ kurma hissinde artış

Nesnel

Arıcılık faaliyetlerine düzenli ve hevesle katılım

Diğer arıcılar ve aile üyeleriyle olumlu etkileşimler ve iletişim

Aile üyeleriyle geçirilen zamanın artması

Arıcılık hakkında başkalarıyla konuşurken heves ve tutku ifade etme

- "Arıcılık, günlük hayatın stresinden kaçmak için bana terapötik bir sığınak sunarak duygusal refah kaynağı haline geldi."
- "Arıcılık gibi yeni bir hobi edinmek ve bunu aile üyelerimle paylaşmak, hayatımıza mutluluğun yeni bir boyutunu kattı."

Bütünlük: 20 yerel kursiyerin 16'sı bu sonucu deneyimlememiştir. "Duygusal refah" bir sonuç olarak tanımlanırken bireysel bakış açısı ve öz algı önemli bir rol oynar. Diğer yerel kursiyerler de bu sonucu yaşamış olabilir; ancak bunu mülakatlarda dile getirmemişlerdir.

Değişim Derinliği: Bu sonucun ağırlıklı ortalama değişim derinliği %35 olarak hesaplanmıştır. Başlangıç noktalarının düşük olmaması (6 veya 6,5) nedeniyle değişim derinliği düşük kalmıştır.

Sonuç 5: Üzüntü ve Hayal Kırıklığı

Bu olumsuz sonucu, 20 paydaşın yalnızca 1'i deneyimlemiştir. Bu sonuç, arıcılar ile arıları arasında gelişebilen duygusal bağı vurgulamaktadır. Paydaşın arılarla kurduğu duygusal bağ, yaşadığı üzüntü ve hayal kırıklığı duygularında önemli bir rol oynamıştır.

Arıların hayatta kalmasını sağlama konusunda derin bir sorumluluk hisseden bu kişi, kolonisinin bakımına ve korunmasına zaman, enerji ve özen harcamıştır. Ancak, arıların çoğunun ölümünü deneyimlemek, muhtemelen derin bir kayıp ve yas duygusuna yol açmıştır.

Göstergeler

Özel

Artan duygusal hassasiyet ve kırılganlık

Arıların iyiliği konusunda kişisel sorumluluk hissi

Kalan arılara özen gösterme motivasyonunda artış

Nesnel

Karşılaşılan aksiliklere ve zorluklara rağmen arıcılığa devam etme isteği ve kararlılığını ifade etme

Gelecekteki kayıpları önlemek için yeni stratejiler uygulama çabaları

Kayıp sonrası ağlamak

- "Arılarımdan çoğunu kaybetmek, onların bakımına çok fazla zaman ve emek harcadığım için beni üzdü ve hayal kırıklığına uğrattı."
- "Duygusal aksiliklere rağmen, bu deneyimden ders çıkarıp arıcılık uygulamalarımı geliştirmek için yollar bulmaya kararlıyım."

Bütünlük: Diğer 19 yerel kursiyer bu sonucu deneyimlememiştir. Bunun nedeni, bu 19 katılımcının kayıpları arıcılığın doğal bir parçası olarak görmesi ve arıların kaybını kişisel yetkinliklerine bağlamamalarıdır. Bu kayıpları kendi yetersizliklerinin bir yansıması olarak görmek yerine, arıcılık pratiğinin doğal bir parçası olarak ele alırlar. Bu perspektif, onların daha objektif ve yapıcı bir tutum benimsemelerine olanak tanır, böylece aksiliklerden ders çıkararak gelecekteki kayıpları önlemek için stratejiler geliştirmeye odaklanırlar.

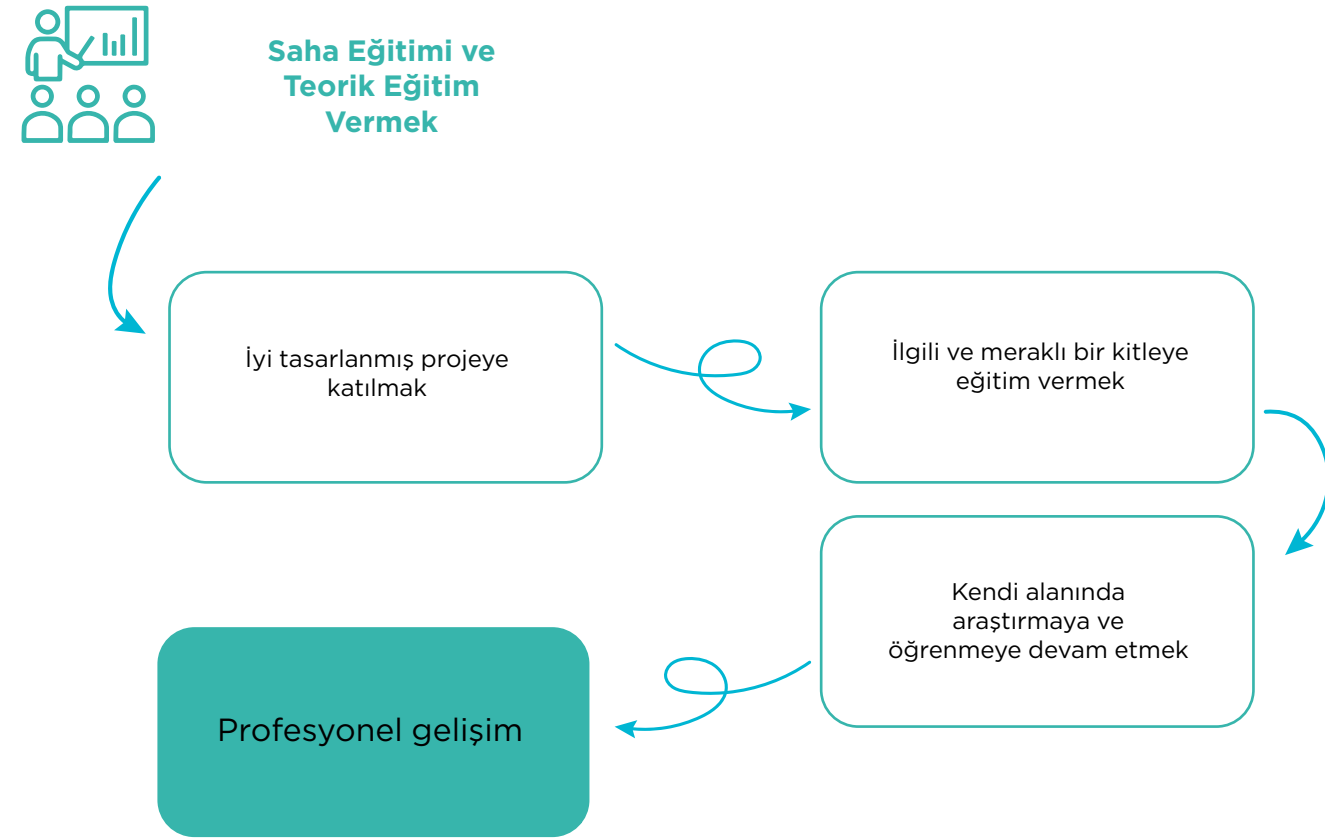
Değişim Derinliği: Bu olumsuz sonuç, eğitim programına katılım sonucunda ortaya çıkmıştır. Eğitime katılmadan önce bu konuda bir deneyim olmadığı için değişim derinliği %100 olarak kabul edilmiştir.

Paydaş Grubu 2: Eğitimci

Arıcılık eğitim programındaki eğitimci, katılımcılara rehberlik etmek ve destek sağlamak konusunda hayli özverili ve deneyimli bir bireydir. Arıcılık alanındaki geniş bilgi ve uzmanlığıyla, projeye değerli içgörüler ve pratik deneyimler kazandırmaktadır. Eğitimci, hem teorik hem de saha eğitimlerine katılım sağlamıştır. Eğitimci, daha önce de benzer eğitimlere sık sık katılmış ve aynı türde katılımcılarla çalışmıştır.

Değişim Zinciri

Sonuç 1: Profesyonel Gelişim

Eğitmenin profesyonel gelişimi, öğrenme sürecine aktif katılımı ve kursiyerlerle sürekli olarak telefon ve mesaj yoluyla iletişim kurmasıyla yakından ilişkilidir. Eğitimci, öğrenme sürecine aktif olarak dahil olarak katılımcıların karşılaştığı zorluklar ve deneyimlerle bağlantıda kalır, bu da bilgi birikimini ve öğretim yöntemlerini sürekli olarak geliştirmesini sağlar. Ayrıca, eğitim oturumları dışında katılımcılarla süregelen iletişim, zamanında destek sağlamasına, soruları yanıtlamasına ve değerli bilgileri paylaşmasına olanak tanır. Bu sürekli etkileşim, yerel kursiyerlerin birbirleriyle bilgi alışverişinde bulunduğu, birbirlerinden öğrendiği ve arıcılık alanında kolektif olarak profesyonel gelişime katkıda bulunduğu iş birliğine dayalı bir öğrenme ortamını teşvik eder.

Göstergeler

Öznel

Eğitim oturumları sırasında ek araştırma yapma isteğinin artması

Nesnel

Eğitim oturumları ve metaryelleri hakkında katılımcılardan olumlu geri bildirimler

Katılımcı Memnuniyeti Yorumları

" Katılımcıların ifade ettiği olumlu geri bildirimler ve memnuniyet, eğitimci olarak profesyonel gelişimin göstergeleri oldu."

Bütünlük: Paydaş grubu 1 kişiden oluştuğu için ilgili bir kriter değildir.

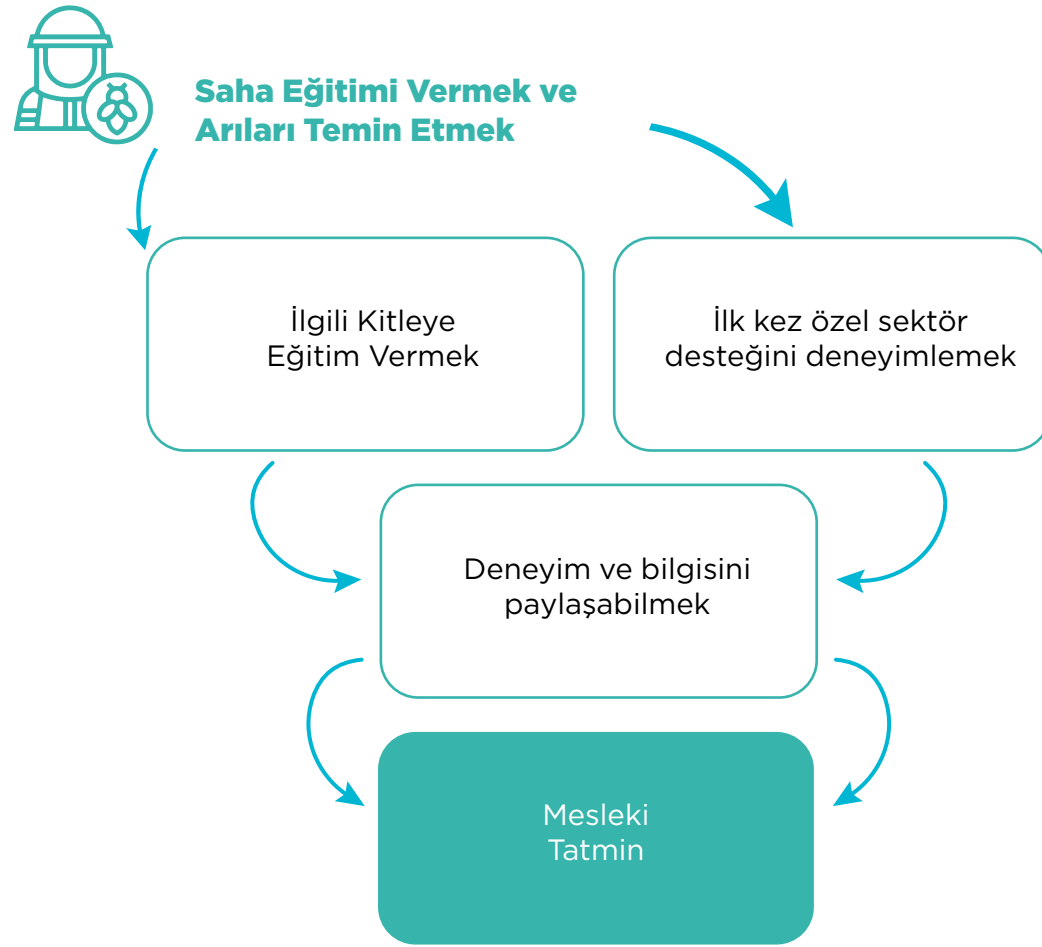
Değişim Derinliği: Bu sonucun değişim derinliği %10 olarak belirlenmiştir. Eğitimci kendi alanında en iyilerden biri olduğu için değişim miktarının düşük olması beklenebilir.

Paydaş Grubu 3: Tedarikçi

Kovanların temin edilmesinin yanı sıra tedarikçi, arıcılık eğitiminin pratik yönlerini kolaylaştırmada kritik bir rol oynamaktadır. Tedarikçi; kursiyerlerin canlı arı kolonilerine, uygun eğitim alanlarına ve uygulamalı öğrenim için gerekli ekipmanlara erişimini sağlamıştır. Tedarikçi, eğitimle yakın iş birliği yapmış ve saha eğitimleri için alan ve ekipman sağlayarak ona destek olmuştur.

Değişim Zinciri:

Sonuç 1: Mesleki Tatmin

Tedarikçi, öğrenme sürecine katılımı ve başkalarına öğrenme fırsatı sunma duygusu sayesinde "mesleki tatmin" sonucunu deneyimlemiştir. Eğitim sürecine aktif olarak katılan tedarikçi, katılımcıların arıcılık alanında yeni beceriler ve bilgiler kazanırken kaydettikleri ilerlemeye yakından tanıklık etmiştir.

Öğrenme sürecinin bir parçası olmak, tedarikçiye katkılarının olumlu etkisini görme fırsatı sunmuş ve bu durum mesleki tatmin duygusu yaratmıştır. Arı kolonileri ve gerekli kaynakları sağlayarak, tedarikçi başkalarının arıcılık alanında öğrenmesini ve başarılı olmasını desteklemede önemli bir rol oynamıştır.

Göstergeler

Öznel

Eğitmen ve katılımcılar arasındaki iş birliğinden keyif alma ve tatmin duyma

Nesnel

Katılımcılarla sürekli ilişkiler

Katılımcılardan olumlu geri bildirimler ve teşekkür ifadeleri

- "Tedarikçi olarak arıcılık topluluğunun gelişimine katkıda bulunabilmek, bana mesleki tatmin duygusu veriyor."

Bütünlük: Paydaş grubu 1 kişiden oluştuğu için ilgili bir kriter değildir.

Değişim Derinliği: Bu sonucun değişim derinliği %20 olarak belirlenmiştir. Programın profesyonelce tasarımı ve katılımcıların istekli olmaları, deneyimlenen değişim miktarına önemli ölçüde katkıda bulunmuştur.

Paydaş Grubu 4: İş birliği Yapılan Firma

İş birliği yapılan firma, bal ve diğer arıcılık yan ürünleri konusunda uzmanlaşmış özel bir şirkettir. Projeleri bağlamında firma, proje uygulamasına yönelik danışmanlık sağlama, eğitmenin projeye dahil edilmesi ve bal kalitesinin analizi gibi hizmetlerle katkıda bulunmuştur. Firma, sosyal sorumluluğa önem veren bir yapıya sahiptir ve arıcıların eğitimine büyük önem vermektedir.

Değişim Zinciri:

Sonuç 1: Toplum Gözünde Değer Artışı

İş birliği yapılan firma, projeye katılımı sonucunda "Toplum Gözünde Değer Artışı" sonucunu deneyimlemektedir. Bu, firmanın arıcılık alanındaki katkıları ve uzmanlığı sayesinde toplumda daha yüksek bir düzeyde tanınma, saygı ve itibar kazandığını göstermektedir.

Göstergeler

Özel

İş gücünü anlamlı faaliyetlere atfetme duygusu

Çalışanların sosyal sorumluluk bilincinde artış

Nesnel

Yeni ve benzer projelere katılım sağlama

- "Toplum gözündeki değer artışı, bal ve arıcılık sektöründeki uzmanlığımıza ve hizmetlerimize duyulan güveni yansıtmaktadır"

Bütünlük: Paydaş grubu 1 firmadan oluştuğu için ilgili bir kriter değildir.

Değişim Derinliği: Bu sonucun değişim derinliği %10 olarak belirlenmiştir. Firmanın benzer projelere destek vermesi ve katılım sağlaması nedeniyle değişim miktarı düşük kalmıştır.

İLKE 3: SADECE ÖNEMLİ KONULARA DEĞER VERMEK

Anlamli sonuçlara değ er atfetmek, insanların faaliyetler sonucunda deneyimledikleri ya da bekledikleri değ işimlerin önemini bilerek kabul etmeyi gerektirir. Değ er, özünde kiş iye göre değ iş en bir kavramdır ve bu nedenle 1. İlke olan; "Paydaş ları Dahil Et" ile birlikte ele alınmalıdır. Paydaş ların bakış açılarını dikkate almak, sonuçlara doğru bir şekilde değ er biçmemizi ve bu süreçte onların deneyimledikleri değ eri daha iyi anlamamızı sağlar. Aynı zamanda, 3. İlke, faaliyetlerin hayata geçirilmesi için gereken kaynaklara da değ er atfetmeyi kapsar. Bu bütünsel bakış açısı, hem sonuçların hem de bu sonuçlara ulaş mak için gerekli olan girdilerin kapsamlı bir şekilde değ erlendirilmesini mümkün kılar.⁸

Göreceli Önem

Göreceli önem, sonuçların parasal olmayan değ erini gösterir. Sosyal değ eri en üst düzeye çıkarmak için sonuçların göreceli önemini anlamak önemlidir. "Değ er özünde subjektiftir, bu nedenle, bu değ eri en iyi şekilde paydaş ları sürece dahil ederek ve onların deneyimledikleri değ eri en iyi şekilde tahmin etmeye çalışarak belirlemeliyiz."

Bire bir görüşmeler sırasında, paydaş lara sonuçları 1 ile 10 arasında bir ölçek kullanarak değ erlendirmeleri sorulmuştur. Paydaş ların cevapları ağırlıklı ortalamalar alınarak hesaplanmıştır.

Aşağıdaki tablo, her paydaş grubu için sonuçların göreceli önemini göstermektedir. Tüm sonuçların göreceli önemi 6 ile 10 arasında değ işmektedir.

Olumsuz sonucun göreceli önemi oldukça yüksektir. Yerel kursiyerler için olumsuz sonuç, olumlu sonuçlar kadar önemli olarak değ erlendirilmiştir. Bu olumsuz sonucun sadece 1 paydaş tarafından deneyimlendiğ i unutulmamalıdır.

PAYDAŞ GRUBU	SONUÇLAR	GÖRECELİ ÖNEM
Yerel Kursiyerler	Deneyim Yoluyla Öğrenme	6
	Bal Veriminde Artış	6
	Özgüvende Artış	8
	Duygusal Refah	10
	Üzüntü ve Hayal Kırıklığı	10
Eğitmen	Profesyonel Gelişim	7
Tedarikçi	Mesleki Tatmin	8
İş Birliği Yapılan Firma	Toplum Gözünde Değer Artışı	9

Sonuçların Değeri - Parasal Karşılık

Sonuçların değerinin parasal karşılıkla ifade edilmesi, farklı değişimlerin karşılaştırılmasına yardımcı olur ve daha iyi kararlar alınmasını sağlar. Bu analizde, sonuçların parasal karşılıklarını belirlemek için "beyan edilen tercih" yöntemi kullanılmıştır:

Beyan Edilen Tercih: Birebir görüşmeler sırasında "Değer Oyunu" uygulanmış ve her paydaş grubu, kendileri için önemli ve anlamlı olan şeylerin bir listesini yapmıştır. Daha sonra, iyi tanımlanmış sonuçları bu ürünlerin sıralamasına göre yerleştirmişlerdir. Parasal karşılıkların ağırlıklı ortalaması, sonuçların finansal temsili olarak kullanılmıştır.

Her paydaş grubu için sonuçların parasal karşılıklarının listesi Ek C'de verilmiştir.

Yerel kursiyerler paydaş grubunda parasallaştırma yöntemlerinde sabitleme kullanılmıştır. En yüksek göreceli önem (parasal olmayan değer) sabitleme noktası olarak kullanılmıştır.

Eğitmen, tedarikçi ve iş birliği yapılan firma grupları için ayrı birer "göreceli değer" elde edilmiştir.

Tüm parasal karşılıklar, ilgili yıl (2022) enflasyon oranı dikkate alınarak hesaplanmıştır.

İLKE 4: SADECE ÖNCELİKLİ KONULARI DAHİL ETMEK

İyi tanımlanmış sonuçların önemli olup olmadığını anlamak için iki eleme yapılmıştır: (1) İlgililik⁹ testi ve (2) Önem¹⁰ testi. Test sonuçları İGA tarafından belirlenen eşik değerleriyle karşılaştırılmış ve sonuçların öncelikli olup olmadığına karar verilmiştir.

Tanımlanan tüm sonuçlar, ilgililik ve önem testlerini geçebilmiştir. Hassasiyet analizinde, sonuçlar proje kapsamında deneyimlenen 8 değişim çeşitli açılardan test edilmiştir.

Aşağıdaki tablo, önem testinin değerlendirme aralığını göstermektedir:

Sonuç	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısallık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
YÜKSEK	sonuç ≥ 8	sonuç ≥ 450.000	sonuç ≥ %40	sonuç ≥ %40	sonuç ≥ 8
ORTA	7 ≥ sonuç ≥ 4	450.000 ≥ sonuç ≥ 250.000	%40 ≥ sonuç ≥ %25	%40 ≥ sonuç ≥ %25	7 ≥ sonuç ≥ 4
DÜŞÜK	4 ≥ sonuç	250.000 ≥ sonuç	%25 ≥ sonuç	%25 ≥ sonuç	4 ≥ sonuç

Yerel Kursiyerler

Sonuç 1: Deneyim Yoluyla Öğrenme

İlgililik Kriteri	Evet	Hayır	Açıklama
Politika temelli performans	✓		Bu hedeflenen bir sonucu ve İGA'nın yerel halkı teorik ve saha eğitimi ile eğitime politikasına uygundu.
Paydaş davranışı ve endişeleri	✓		Paydaşlar, arı kovanları ve ekipmanları olarak aktif katılımı bu değişimi yaşadıklarını ifade ettiler.
Toplumsal normlar	✓		Türk toplum normları, deneyim yoluyla öğrenmeye önem verir.
Doğrudan kısa vadeli finansal etkiler		✓	Deneyimsel öğrenmenin değeri, anlık finansal etkilerle değil kariyer gelişimi ve uzun vadeli finansal kazanç potansiyeli ile ilgilidir.
Akran temelli normlar	✓		Bu Proje, diğer pratik yoluyla öğrenme sürecini içeren başka faaliyetlere kıyaslanabilir.
Sonuç	✓		

Önem Kriteri	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısallık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
	8	326.670,60₺	%40	%40	6
Sonuç	YÜKSEK	ORTA	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA

Sonuç 2: Bal Veriminde Artış

İlgililik Kriteri	Evet	Hayır	Açıklama
Politika temelli performans	✓		Bu, İGA'nın arıcılık faaliyetlerini destekleme politikasına uygun olarak hedeflenen bir sonuçtu.
Paydaş davranışı ve endişeleri	✓		Paydaşlar, İGA Arıcılık Projesi eğitim oturumlarından edindikleri bilgileri uygulama şansı bulduklarını ifade ettiler.
Toplumsal normlar	✓		Arıcılık, Türkiye'de önemli bir tarımsal faaliyet olup, balın kültürel ve geleneksel bir önemi vardır. Yerel ve uluslararası pazar taleplerini karşılamak, arıcılık geleneklerini korumak ve yerel bal üretimini desteklemek, paydaşların bal verimini artırma çabalarını teşvik edebilir.
Doğrudan kısa vadeli finansal etkiler		✓	Bal verimindeki artış, paydaşlar için kısa vadede doğrudan finansal etkiler yaratabilir. Daha yüksek bal verimi, arıcıların satış ve gelirlerini artırabilir, özellikle pazar talebini karşılayabiliyorlarsa ve rekabetçi fiyatlar elde edebiliyorlarsa. Ancak, Türkiye'deki yüksek enflasyon ortamında bu verim artışı mutlaka ekonomik kazanç artışı ile sonuçlanmayabilir. Enflasyon nedeniyle arıcılık ekipmanları ve kovan bakımı malzemeleri gibi girdilerin maliyetlerinin artması, daha yüksek bal üretiminin sağladığı avantajları dengeleyebilir.
Akran temelli normlar		✓	Aynı bölgede uygulanmış başka bir arıcılık projesi olmadığından, bu sonuç başka benzer faaliyetlerle karşılaştırılmaz.
Sonuç	✓		

Önem Kriteri	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısallık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
	5	326.670,60 ₺	%25	%40	6
Sonuç	ORTA	ORTA	ORTA	YÜKSEK	ORTA

Sonuç 3: Özgüvende Artış

İlgililik Kriteri	Evet	Hayır	Açıklama
Politika temelli performans	✓		Bu, İGA'nın arıcılık faaliyetlerini destekleme ve yerel halkı uzmanlaştırma politikasına bağlı olarak hedeflenen bir sonuçtu.
Paydaş davranışı ve endişeleri	✓		Paydaşlar, İGA Arıcılık Projesi'ne katılmaları sonucunda bu değişikliği yaşadıklarını belirttiler.
Toplumsal normlar		✓	Bu sonuç, herhangi bir toplumsal norm ile ilişkili değildir.
Doğrudan kısa vadeli finansal etkiler		✓	Özgüvende artış ile paydaşlar, uzun vadede arıcılığı bir gelir getiren faaliyet olarak sürdürebilirler.
Akran temelli normlar	✓		İstanbul Havalimanı'na yakın köylerin yerel kalkınmasına yatırım yapmayı hedefleyen özel bir firma tarafından uygulanmış başka bir arıcılık projesi olmamasına rağmen, bu sonuç uygulamalı öğrenme sürecini içeren diğer benzer faaliyetlerle karşılaştırılabilir.
Sonuç	✓		

Önem Kriteri	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısallık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
	4	435.560,80 ₺	%25	%10	8
Sonuç	ORTA	ORTA	ORTA	DÜŞÜK	YÜKSEK

Sonuç 4: Duygusal Refah

İlgililik Kriteri	Evet	Hayır	Açıklama
Politika temelli performans		✓	Bu, beklenen bir sonucu ancak hedeflenen bir sonuç değildi. Duygusal iyilik hali, İGA'nın politikasıyla ilgili değildir.
Paydaş davranışı ve endişeleri	✓		Paydaşlar, İGA Arıcılık Projesi'ne katılmaları sonucunda bu değişikliği yaşadıklarını belirttiler.
Toplumsal normlar		✓	Bu sonuç, herhangi bir toplumsal norm ile ilişkili değildir.
Doğrudan kısa vadeli finansal etkiler		✓	Bu sonucun kısa vadede doğrudan bir finansal etkisi yoktur.
Akran temelli normlar	✓		Yeni hobilerle uğraşmak, zihinsel rahatlamayı teşvik eden etkinliklere katılmak ve hayvanlarla vakit geçirmek benzer sonuçlar doğurabilir. Bu ilgi alanlarına yönelik projeler de karşılaştırılabilir sonuçlar elde edebilir.
Sonuç	✓		

Önem Kriteri	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısalılık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
	5	544.451 ₺	%50	%25	10
Sonuç	ORTA	YÜKSEK	YÜKSEK	ORTA	YÜKSEK

Sonuç 5: Üzüntü ve Hayal Kırıklığı

İlgililik Kriteri	Evet	Hayır	Açıklama
Politika temelli performans		✓	Bu sonuç, İGA'nın politikasıyla ilgili değildi ve hedeflenmeyen bir olumsuz sonuçtu.
Paydaş davranışı ve endişeleri	✓		Paydaş, İGA Arıcılık Projesi sonrasında gerçekleştirdiği etkinliklerin bu değişikliğe neden olduğunu belirtti.
Toplumsal normlar		✓	Bu sonuç, herhangi bir toplumsal norm ile ilişkili değildir.
Doğrudan kısa vadeli finansal etkiler		✓	Bu sonucun kısa vadede doğrudan bir finansal etkisi yoktur.
Akran temelli normlar	✓		Diğer canlılarla etkileşim etme üzerine kurulu hobiler, yaşam kaybıyla karşılaştıklarında önemli dönüşümler yaşayabilir. Örneğin, sevilen bir evcil hayvanın ölümü, derin bir duygusal bağ kurmuş bir sahibi içinde derin üzüntü ve hayal kırıklığı duygularını uyandırabilir.
Sonuç	✓		

Önem Kriteri	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısalılık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
	1	-544.451 ₺	%0	%0	10
Sonuç	DÜŞÜK	YÜKSEK	DÜŞÜK	DÜŞÜK	YÜKSEK

EĞİTMEN

Sonuç 1: Profesyonel Gelişim

İlgililik Kriteri	Evet	Hayır	Açıklama
Politika temelli performans	✓		İGA Arıcılık Projesi'nin eğitimcilerin ve yerel katılımcıların gelişimini destekleme amacına paralel olarak bu sonuç hedeflenmiştir.
Paydaş davranışı ve endişeleri	✓		Paydaş, İGA Arıcılık Projesi'ne katılması ve yerel katılımcıların soruları sonucunda yaptığı araştırmalar nedeniyle bu değişimi yaşadığını belirtti.
Toplumsal normlar		✓	Bu sonuç, herhangi bir toplumsal norm ile ilişkili değildir.
Doğrudan kısa vadeli finansal etkiler		✓	Bu sonucun kısa vadede doğrudan bir finansal etkisi yoktur.
Akran temelli normlar	✓		Eğitmen için, katılabileceği ve mesleki becerilerini geliştirebileceği farklı fırsatlar mevcuttu.
Sonuç	✓		

Önem Kriteri	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısalılık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
	1	70.118 ₺	%66	%25	7
Sonuç	-	DÜŞÜK	YÜKSEK	ORTA	ORTA

TEDARİKÇİ

Sonuç 1: Mesleki Tatmin

İlgililik Kriteri	Evet	Hayır	Açıklama
Politika temelli performans		✓	Bu, beklenen bir sonucu ancak hedeflenen bir sonuç değildi. Duygusal iyilik hali, İGA'nın politikasıyla ilgili değildir.
Paydaş davranışı ve endişeleri	✓		Paydaşlar, İGA Arıcılık Projesi'ne katılmaları ve ilgili alanda kendi deneyimlerini paylaşacak bir alan bulmaları sonucunda bu değişikliği yaşadıklarını belirttiler.
Toplumsal normlar		✓	Bu sonuç, herhangi bir toplumsal norm ile ilişkili değildir.
Doğrudan kısa vadeli finansal etkiler		✓	Bu sonucun kısa vadede doğrudan bir finansal etkisi yoktur.
Akran temelli normlar	✓		Tedarikçi için, benzer projelere katılma ve mesleki tatminini artırma fırsatları mevcuttu. Tecrübeli ve tanınmış bir tedarikçi ve usta arıcı olduğu için, diğer insanlar onun deneyimlerine düzenli olarak danışmaktadır.
Sonuç	✓		

Önem Kriteri	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısalılık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
	1	80.000 ₺	%50	%10	8
Sonuç	-	DÜŞÜK	YÜKSEK	DÜŞÜK	YÜKSEK

İŞ BİRLİĞİ YAPILAN FİRMA

Sonuç 1: Toplum Gözünde Değer Artışı

İlgililik Kriteri	Evet	Hayır	Açıklama
Politika temelli performans	✓		İGA, Arıcılık Projesi'ni tüm paydaşlar için değer yaratmayı ve olumlu bir etki oluşturmayı hedefleyerek tasarlamıştır. Bu, beklenen ve hedeflenen bir sonuçtu.
Paydaş davranışı ve endişeleri	✓		İşbirliği yapılan firma, bu projenin onlara sosyal sorumluluk projesinin bir parçası olma imkanı sunduğunu ve sosyal sorumluluk faaliyetlerini uygulama konusundaki bilgilerini artırdığını belirtti.
Toplumsal normlar	✓		Toplumsal sorunlara ve gelişime duyarlı sosyal sorumluluk sahibi firmaların varlığı, toplum tarafından olumlu bir şekilde karşılanmakta ve desteklenmektedir. Toplumun bazı kesimleri, özellikle yüksek sosyal bilinç düzeyine sahip bireyler, satın alma kararlarını verirken bu tür işletmeleri tercih etmektedir.
Doğrudan kısa vadeli finansal etkiler		✓	Bu sonucun kısa vadede doğrudan bir finansal etkisi yoktur.
Akran temelli normlar	✓		Firma, sosyal sorumluluk sahibi bir işletme olup arıcıların eğitimine önem vermekte ve tasarım ve uygulama aşamalarında yer aldığı benzer projelere katılmaktadır.
Sonuç	✓		

Önem Kriteri	Kişi Sayısı	Parasal Değer	Katkısalılık	Atfedilen Değer	Ağırlıklandırma
	1	1.000.000 ₺	%66	%50	9
Sonuç	-	YÜKSEK	YÜKSEK	YÜKSEK	YÜKSEK

İLKE 5: AŞIRI İDDİALARDAN KAÇINMAK

Aşırı iddialardan kaçınmak ilkesi, müdahaleniz tarafından neden olunan sonuçları anlamak ve yakalamak anlamına gelir. Aşırı iddialardan kaçınmak için; katkısallık, atfedilen değer ve yer değiştirmenin olup olmadığını anlamak amacıyla paydaşlardan bilgi toplanmıştır.

Her sonuç için paydaşlara şu sorular sorulmuştur:

- “Proje olmasa da bu sonucun zaten olma olasılığı nedir?” (katkısallık ile ilgili)
- “Bu sonuca başka kim, hangi ölçüde katkıda bulunmuştur?” (atfedilen değer ile ilgili)

Herhangi bir paydaş grubu için “yer değiştirme” olup olmadığını anlamak için, paydaşlara bu projenin başka faaliyetlere tercih edilip edilmediğine dair sorular yöneltilmiştir.

Titizlik ¹¹

İGA Arıcılık Projesi’nin yokluğunda ortaya çıkabilecek olası sonuçları değerlendirmek için paydaş beyanı yaklaşımı kullanılmıştır. Analiz, projenin düşük bir geri dönüşsüzlük seviyesine sahip olduğunu ve yer değiştirme tartışmalarında ele alındığı gibi önemli bir denge değişimi içermediğini belirlemiştir.

Katkısallık ve Atfedilen Değer Tartışmaları

Paydaş Grubu	Çıktı	Katkısallık	Atfedilen Değer
Yerel Kursiyerler	Deneyim Yoluyla Öğrenme	40%	40%
	Bal Veriminde Artış	25%	40%
	Özgüvende Artış	25%	10%
	Duygusal Refah	50%	25%
	Üzüntü ve Hayal Kırıklığı	0%	0%
Eğitmen	Profesyonel Gelişim	66%	25%
Tedarikçi	Mesleki Tatmin	50%	10%
İşbirliği Yapılan Firma	Toplum Gözünde Değer Artışı	66%	50%

¹¹ Rigorous

a. Katkısalılık Tartışması

Paydaşlara, aynı sonucu deneyimlemenin başka yollarının olup olmadığı sorulmuştur. Soru, bu sonucun ne kadarının başka yollarla elde edilebileceğine yöneliktir ve açık uçlu olarak sorulmuştur.

Yukarıdaki tabloda gösterildiği gibi, Yerel Kursiyerler tarafından deneyimlenen sonuçların katkısallık oranı nispeten düşüktür. Diğer paydaşlar olan Eğitimci, Tedarikçi ve İşbirliği Yapılan Firma için katkısallık oranları daha yüksektir.

Yerel Kursiyerler bazı değişiklikleri başka yollarla da deneyimleyebileceklerini ifade etmişlerdir:

Sonuç 1: Deneyim Yoluyla Öğrenme

Alternatif Yollar: Sanal arıcılık kurslarına katılmak, İSMEK¹² gibi kurumlar tarafından sunulan diğer yüz yüze arıcılık kurslarına katılmak, eğitim videoları izlemek veya çevrimiçi kaynaklardan öğrenmek.

Alternatiflerin Avantajları: Zamanlama ve erişim açısından esneklik.

Alternatiflerin Dezavantajları: Uygulamalı deneyimin sınırlı olması, deneyimli arıcılarla doğrudan etkileşimin olmaması, İGA Arıcılık Projesi'nin sağladığı ekipmanların eksikliği, anlık rehberlik olmadan pratik uygulamada yaşanabilecek zorluklar, kurs merkezlerinin uzaklığı nedeniyle yüz yüze kurslara katılacak zamanın bulunamaması, ek kurs ve ekipman ücretleri.

Sonuç 2: Bal Veriminde Artış

Alternatif Yollar: Bireysel araştırmalar yapmak, arıcılık teknikleriyle ilgili kitap ve yayınları incelemek, deneyimli arıcılardan tavsiye almak, İSMEK gibi kurumların sunduğu yüz yüze arıcılık kurslarına katılmak.

Alternatiflerin Avantajları: Öğrenme ve karar almada bağımsızlık, kişisel deney ve uyarılama fırsatı.

Alternatiflerin Dezavantajları: Daha fazla deneme-yanılma süreci, özel ekipmanlara ve kaynaklara sınırlı erişim, öz motivasyon ve disiplin ihtiyacı, yüz yüze kurslara katılım için zaman kısıtlamaları, ek kurs ve ekipman ücretleri.

Sonuç 3: Özgüvende Artış

Alternatif Yollar: Çevrimiçi arıcılık topluluklarına veya forumlara katılmak, sanal mentorluk programlarına katılmak, deneyimli arıcılardan destek almak.

Alternatiflerin Avantajları: Farklı deneyim ve bakış açılarına erişim, daha geniş bir arıcılık topluluğuyla bağlantı kurma imkanı.

Alternatiflerin Dezavantajları: Doğrudan mentorluk ve yüz yüze etkileşim eksikliği, alınan tavsiyelerin kalitesi ve güvenilirliğinde farklılıklar olma ihtimali, sanal ortamda güven ve ilişki kurmanın zorlukları.

Sonuç 4: Duygusal Refah

Alternatif Yollar: Doğa ile ilgili aktivitelere katılmak, farkındalık ve meditasyon uygulamaları yapmak, yerel bahçecilik veya çevre gruplarına katılmak.

Alternatiflerin Avantajları: Genel refaha odaklanma, yeni ilgi alanları ve hobileri keşfetme fırsatları, benzer düşünen bireylerle bağlantı kurma imkanı.

Alternatiflerin Dezavantajları: Arıcılıkla doğrudan ilişki kurmama, duygusal destek açısından daha az hedefli olma, arıcılık faaliyetleriyle duygusal refah uygulamalarını bütünleştirmek için ek çaba gerektirme.

Genel olarak, alternatif yöntemler belirli bir deneyim ve sonuç sunabilir, ancak İGA Arıcılık Projesi'nin sunduğu kapsamlı ve yoğun öğrenme ortamını tam anlamıyla karşılamayabilir.

Mevcut Proje; yüz yüze eğitim, uzmanlara ve özel ekipmanlara doğrudan erişim ve sürekli destek sağladığı için öğrenme deneyimini önemli ölçüde artırır ve hedeflenen sonuçlara ulaşma olasılığını artırır. Ancak alternatif yaklaşımlar da, özellikle projeye erişimi olmayanlar veya daha esnek öğrenme seçeneklerini tercih edenler için değerli olabilir.

Eğitmen ve Tedarikçi, benzer katılımcılara yönelik olarak tasarlanmış diğer arıcılık eğitim programlarına katılarak aynı sonuçları elde edebileceklerini belirtmişlerdir. Proje dahilinde uzmanlık alanlarında faaliyet gösterdikleri için yüksek katkısallık oranı kabul edilebilir olarak değerlendirilebilir.

İş Birliği Yapılan Firma, benzer diğer programların kendisi için aynı sonuçları yaratabileceğini belirtmiştir.

b. Atfedilen Değer Tartışması

Sonuçlar belirlendikten sonra, paydaşlara “Bu sonuca başka kimler katkıda bulundu?” sorusu yöneltilmiştir.

Yerel Kursiyerler, proje paydaşlarının yanı sıra başka katkı sağlayıcıların da olduğunu belirtmişlerdir. Aile üyelerinin destekleri, YouTube kanalları ve Facebook arıcılık grupları gibi çevrimiçi kaynaklar ve yerel deneyimli arıcılar, Yerel Kursiyerlerin yaşadığı sonuçlara katkı sağlayan diğer unsurlar arasında yer almıştır.

Eğitmen ve **Tedarikçi** için atfedilen değer oranı sırasıyla %25 ve %10 ile nispeten daha düşüktür. Bunun nedeni, bu kişilerin aynı anda başka projelerde yer almamış olmalarıdır. İGA Arıcılık Projesi sırasında, önceki projelerde yer alan diğer arıcılar zaman zaman telefonla yardım istemiş ve bu durum bir katkı unsuru olmuştur.

İşbirliği Yapılan Kurum için atfedilen değer oranı daha yüksek (%50) bulunmuştur, çünkü kurumun değer yaratma faaliyetleri İGA Arıcılık Projesi süresince de devam etmiştir. Reklam çalışmaları, konuk konuşmacı olarak üniversitelere yapılan ziyaretler, şirketin ürünlerinin yeni kullanıcılarla satış yoluyla etkileşimi ve devam eden iş birlikleri, bu değişime katkıda bulunan diğer unsurlar ve paydaşlar arasında yer almaktadır.

Yer Değiştirme

Analiz sırasında, paydaşlara projeye katılımlarının benzer sonuçlara yol açabilecek başka faaliyetlerin yerine geçip geçmediği sorulmuştur. Proje faaliyetlerinin başka faaliyetlerin yerini ne ölçüde aldığını gösteren yer değiştirme oranı, tüm paydaşlar için %0 olarak bulunmuştur. Bu, projenin, paydaşların mevcut faaliyetlerini yerinden etmediğini veya onların yerine geçmediğini göstermektedir. Proje kapsamında elde edilen sonuçlar, başka faaliyetlerin yerine geçerek değil, projenin kendine özgü katkıları sayesinde sağlanmıştır.

İLKE 6: ŞEFFAF OLMAK

Her sosyal etki değerlendirmesi, kaçınılmaz olarak öznel kararlar içerir. Bu analiz de öznel yargılar ve varsayımlar içermektedir. Bu yargılar hassasiyet analiziyle test edilmiştir.

Bu analiz, ana yararlanıcı grup olan yerel kursiyerler ile uygulama süreçlerine katkıda bulunan eğitmen, tedarikçi ve iş birliği yapılan firma paydaşlarına odaklanmıştır. Ancak, çocuklar, eşler, arkadaşlar/akrabalar, yerel topluluk ve ailelerin diğer üyeleri, iş arkadaşları, diğer katılımcılar ve uygulama sürecine dahil olan paydaşların çalışanları gibi ilgili diğer paydaş gruplarının yaşadığı önemli sonuçların gözden kaçma riski vardır. Bu risk, bu paydaşlar için hedeflenmeyen olumsuz sonuçların fark edilememesi ihtimalini de içermektedir. Bu nedenle, bir sonraki analizde bu genişletilmiş paydaşlara odaklanmak önemlidir. Etkileri iyi yönetmek için, İGA'nın dolaylı paydaşlar için gerçekleşen değişimleri adım adım anlaması gerekmektedir. Bölgede arıcılık yapan arıcıların sınırlı kaynaklarla çalıştığı unutulmamalıdır.

Bölge, aşağıda listelenen kısıtlar sebebiyle arıcılık için ideal bir yer değildir.

- **İklim kısıtı:** Arıların nüfusunu artırma çalışmaları ve bal hasadı aşamaları, kısa bir dönem olan geç ilkbahar-yaz döneminde gerçekleştirilmek zorundadır.
- **Konum kısıtı:** Arıcılar; deniz, göl, maden sahaları, yerleşim alanları, havalimanı ve tarım arazileri gibi çeşitli unsurların bulunduğu bir bölgede arıcılık yapmaya çalışmaktadır.

Ayrıca, proje kapsamında sağlanan arıların büyük çoğunluğunun ölmesi, katılımcılar için değişim zincirinin kesilmesine neden olmuştur. Eğer arılar hayatta kalabilseydi, değişim zinciri uzatılabilir ve daha fazla katılımcı farklı değişim deneyimleri yaşayabilirdi.

Buna ek olarak, bazı mülakatların (tamamı olmasa da) yüz yüze gerçekleştirilmesi, daha fazla (hem olumlu hem de olumsuz) sonucun tanımlanmasını mümkün kılabilirdi. Bu, Türk toplumunun kültürel tercihi nedeniyle önemlidir; fiziksel ortamda etkileşim, daha güçlü bağlar kurmayı ve daha iyi iletişimi sağlar.

HASSASİYET ANALİZİ

Her sosyal etki analizinde tahminler ve/veya öznel yargılar kaçınılmazdır. Bu tahminlerin ve varsayımların tartışılması ve farklı senaryolardaki etkilerinin, önemli faktörlerin değiştirilerek SROI (Sosyal Yatırım Getirisi) hesaplaması üzerinde test edilmesi önemlidir.

Hassasiyet analizindeki testler, araştırmacı tarafından yapılan alternatif yargılar ile hesaplamalar yapılarak yürütülmüştür. Bu testler, SROI oranının bir aralıkta raporlanmasını sağlarken değerlemelerdeki değişkenliği de incelemeye olanak tanır. Bir SROI Analizi için standart gereklilik, şu değişikliklerin kontrol edilmesidir:

- Katkısalılık, atfedilen değer ve azalma oranlarına yönelik tahminler,
- Finansal karşılıklar,
- Sonucun miktarı,
- Finansal olmayan girdilerin değerlendirme durumu,
- Sonuçların süresi.

Son SROI oranı, şu şekillerde hassasiyet açısından test edilmiştir:

Sonuçların göreceli öneminin parasallaştırılması için, tüm paydaş grupları için beyan edilen tercih yaklaşımı kullanılmıştır. Belirlenen sonuçların değerleri beyan edilen tercihler kullanılarak ve varsayımlar içerecek şekilde hesaplandığından, bu değerlerin de test edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, iyimserlik etkisini ortadan kaldırmak amacıyla, tüm paydaş grupları için tüm olumlu sonuçların parasal değerleri %25 artırılmış ve azaltılmıştır.

27 katılımcının 7'si (%26) analize dahil edilememiştir. Yanıt vermeme etkisini ortadan kaldırmak için, her bir değişimi deneyimleyen insan sayısı %26 oranında artırılmış ve azaltılmıştır.

Atfedilen değer, katkısalılık, azalma oranı ve süre tahminleri, katılımcıların kendi beyanlarına dayalı olarak yapılmıştır. Bu verilere dayanan yargılar, öznel olma ve düşük titizlik riski taşımaktadır. Son olarak, bu değerler %50 oranında artırılıp azaltılmıştır.

Sonuçlar, finansal karşılıkların, miktarın ve sürenin azalmasının; atfedilen değer, katkısalılık oranlarının artmasının SROI oranını düşürdüğünü göstermektedir. Bu noktaların hassas olduğu görülmektedir.

Sonuçların en yüksek doğruluk ve güvenilirliğini sağlamak için, ek bir 3. taraf doğrulama sürecinin uygulanması önerilmektedir.

Öte yandan, düşüş oranlarındaki küçük dalgalanmalar hemen müdahale veya endişe gerektirmeyebilir. Bu nedenle, düşüş oranında meydana gelen küçük artış veya azalışlar ihmal edilebilir olarak değerlendirilebilir ve derhal dikkat veya müdahale gerektirmeyebilir.

Tüm oran değişiklikleri uygulandığında bile, SROI oranı **hala 1:1'in üzerindedir. Hassasiyet Analizi sonuçları, İGA Arıcılık Projesi'ne yatırılan her 1 TL için 5,40 TL ile 13,79 TL arasında sosyal değer yaratıldığını göstermektedir.**

Konu	Test	Testin Uygulandığı Sonuçlar	Mevcut SROI	Yeni SROI	Farkı
Finansal Karşılıklar	Finansal karşılıklarda %25 azalış	Tüm olumlu sonuçlar	9.25₺	6.20₺	- 3.05₺
	Finansal karşılıklarda %25 artış	Tüm olumlu sonuçlar	9.25₺	12.30₺	+ 3.05₺
Miktar	Miktarda %26 azalış	Yerel kursiyerler tarafından deneyimlenen tüm sonuçlar	9.25₺	6.85₺	- 2.40₺
	Miktarda %26 artış	Yerel kursiyerler tarafından deneyimlenen tüm sonuçlar	9.25₺	11.66₺	+ 2.41₺
Atfedilen Değer	Atfedilen değerde %50 azalış	Tüm Sonuçlar	9.25₺	11.79₺	+ 2.54₺
	Atfedilen değerde %50 artış	Tüm Sonuçlar	9.25₺	6.71₺	- 2.54₺
Katkısallık	Katkısallıkta %50 azalış	Tüm Sonuçlar	9.25₺	13.10₺	+ 3.85₺
	Katkısallıkta %50 artış	Tüm Sonuçlar	9.25₺	5.40₺	- 3.85₺
Azalma	Azalmada %50 azalış	Tüm Sonuçlar	9.25₺	9.20₺	- 0.05₺
	Azalmada %50 artış	Tüm Sonuçlar	9.25₺	9.14₺	- 0.11₺
Süre	Sürede 1 yıllık azalış	Süresi 1 yıldan uzun olan tüm olumlu sonuçlar	9.25₺	5.90₺	- 3.35₺
	Sürede 1 yıllık artış	Tüm olumlu sonuçlar	9.25	13.79₺	+ 4.54₺

İLKE 7: SONUÇLARI DOĞRULAMAK

Rapor Sosyal Değer Uluslararası (SVI)'na sunulmadan önce sonuçlar paydaşlarla tartışılarak bir doğrulama aşaması gerçekleştirilmiştir.

Doğrulama sürecinde paydaşların katılımı, projenin etkisinin ne fazla ne de az değerlendirilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Mümkün olduğunca paydaşların doğrulama sürecine dahil edilmesi için çaba gösterilmiştir. Yerel kursiyerler ve eğitimle, programdaki benzersiz rollerini ve bakış açılarını dikkate alarak bireysel görüşmeler yapılmıştır. Lojistik kısıtlamalar nedeniyle, görüşmeler birebir olarak ve telefon yoluyla gerçekleştirilmiş ve her paydaşın katkısının dikkate alınması sağlanmıştır.

Değer yaratmanın sürekli ve dinamik bir süreç olduğunu kabul ederek, paydaşlarla diyalog kurmak, analiz sonuçlarına dair içgörüler ve geri bildirim almak önemlidir. 2021 yılında Sosyal Değer ve SROI Analizi konusunda eğitim almış olan İGA Sürdürülebilirlik Müdürü, şirket içindeki tüm departmanlara bilgileri yayma ve paydaşlarla tartışmalara katılma inisiyatifini almıştır. Bu proaktif yaklaşımın, İGA'nın bilinçli kararlar almasını sağlamak ve projenin değerini gelecekte optimize etmek için önemli bir katkı sağlaması beklenmektedir.

İGA için doğrulama süreci, tek seferlik bir olay değil; şeffaflık, hesap verebilirlik ve olumlu etki sağlama yönünde sürekli bir çabadır. Bu süreç, sürekli diyalogları teşvik etmek ve programın etkinliğini artırmak için bir araç görevi görmektedir.

İLKE 8: YANITLAYICI OLMAK KAPANIŞ & GELECEK ETKİLERİ İÇİN ÖNERİLER

İlke 8; bilginin, tüm maddi olarak etkilenen paydaş gruplarının refahına katkıda bulunacak kararların alınmasında nasıl kullanılacağını vurgular. Bu ilkeye göre, bilgi; paydaşların refahını maksimize etmek amacıyla karar süreçlerini aydınlatacak şekilde kullanılmalıdır. Ayrıca, hesapların hazırlanmasındaki titizlik (rigor) seviyesi, bu bilgilerin karar alma süreçlerini ne ölçüde etkileyeceğine göre ayarlanmalıdır. Yani, daha önemli veya etkili kararlar için daha titiz ve detaylı bir yaklaşım benimsenirken, daha az etkili durumlarda bu titizlik seviyesinin daha düşük olabileceği anlamına gelir.

Bu ilke, bilgi ve hesap verme süreçlerinin, alınan kararların önemine ve etkisine orantılı olarak yönetilmesini sağlar.

Bu ilke, organizasyonların üç tür karara dayalı bir etki yönetimi yaklaşımını uygulamasını gerektirir:

- Stratejik - paydaş ihtiyaçları ve toplumsal hedeflerle uyumlu etki hedefleri belirlemek;
- Taktiksel - etki hedeflerini en iyi şekilde gerçekleştirecek aktiviteleri seçmek;
- Operasyonel - mevcut faaliyetleri iyileştirmek.

İGA Arıcılık Projesi için gerçekleştirilen SROI (Social Return on Investment) Analizi, İGA'ya sürekli ve etkili bir veri içgörü platformu sunarak, organizasyonun stratejik, taktiksel ve operasyonel düzeylerde bilinçli kararlar almasını sağlamaktadır. Bu analiz, İGA'nın sadece karar süreçlerini daha veriye dayalı bir temele oturtmasına yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda projenin maddi olarak etkilenen tüm paydaş gruplarının refahı üzerindeki etkisini optimize etmeye yönelik bir araç görevi görür. SROI Analizi'nden elde edilen bulgular, İGA'nın proaktif bir yaklaşımla stratejilerini uyarlamasını ve farklı paydaşlar için olumlu sonuçlar sağlayacak şekilde projeyi sürekli iyileştirmesini mümkün kılar.

✓ Yerel Kursiyerlerin segmentasyon verileri, farklı geçmiş ve ilgi alanlarına sahip çeşitli katılımcıları göstermektedir. Bu çeşitlilik, yerel kursiyerler arasında bilgiyi anlama ve uygulama düzeylerinde de farklılıklara yol açmıştır. Operasyonel kararlar olarak, İGA şu noktaları dikkate alabilir:

✓ Arıcılık eğitim projesinin etkinliğini artırmak için, program içeriğini, sunum yöntemlerini ve destek hizmetlerini katılımcıların özel ihtiyaç ve beklentilerine göre uyarlamak önerilmektedir. İGA, kursiyerlerin okuma yazma düzeyleri, yaşları ve temel bilgi boşlukları gibi faktörleri dikkate alarak eğitim içeriğini ve sunumunu buna göre

İlke 6: Şeffaf ol bölümünde belirtilen kısıtlamaları aşmak için, İGA şu noktaları stratejik kararlar olarak değerlendirebilir:

- ✓ Uygun arıcılık alanlarının seçimi konusunda rehberlik sağlamak; deniz, göl, maden sahaları, yerleşim alanları, havalimanları ve tarım arazileri gibi faktörleri dikkate almak, projenin etkisini artırabilir. Öte yandan, İGA'nın Orman Müdürlüğü ile iş birliği yaparak arıcılık için ortak bir alan düzenleme girişimi, katılımcılar arasındaki anlaşmazlıklar, uzaklık ve ulaşım sorunları ile lokasyonun güvenliği gibi nedenlerle yerel kursiyerler tarafından kabul edilmemiştir. Bu noktalar, yerel kursiyerlerle yeniden değerlendirilebilir.
- ✓ İGA, Yaban Hayatı Destek Programı'nın hedefleriyle uyumlu floral ekim girişimleri için uygun alanları belirlemek amacıyla çevre örgütleri veya ekolojik uzmanlarla koordine olabilir. Bol nektar ve polen kaynakları sağlayan floral habitatlar oluşturarak, proje arıların beslenme imkânlarını artırabilir ve biyolojik çeşitliliğin korunmasına katkıda bulunabilir.

- ✓ Farklı hava koşullarında arı kolonilerinin yönetimi konusunda ek eğitimler tasarlanabilir; böylece arıların sınırlı süre içerisinde nüfus artışını ve bal üretimini en üst düzeye çıkarma yollarını anlamaları sağlanabilir.

- ✓ Arıların, arı kovanlarını mevsimsel nektar mevcudiyetine göre farklı konumlara taşıyarak mobil arıcılık kavramını tanıtmaları, arıcılara çeşitli floral kaynaklardan yararlanma ve bal üretimini en üst düzeye çıkarma imkânı sunarken, çeşitli ekosistemlerde polinatör hizmetlerini teşvik edebilir

Arıcılığın uzun vadeli bir süreç olduğu ve İGA Arıcılık Projesi'nin başlangıç noktasının yeni olduğu göz önüne alındığında, daha belirgin değişimlerin uzun vadede gözlemlenebileceği ihtimali göz önünde bulundurulmalıdır.

Özel sektörün biyolojik çeşitliliği koruma ve arıcuları güçlendirme konusunda sorumluluk hissettiği diğer örnekler de vardır. Örneğin:

Dublin Havalimanı Arıcılık Projesi, Dublin Havalimanı çevresinde arıcılığı teşvik etmeyi ve arı popülasyonlarını desteklemeyi amaçlayan bir girişimdir. Proje, arıların gelişip yerel ekosistemlere katkıda bulunabileceği havalimanı tesisleri içinde belirlenen alanlarda kovanların kurulmasını içermektedir. Proje, arıların önemi ve polinasyondaki rolleri hakkında farkındalık yaratmayı, ayrıca havalimanı personelinin, ziyaretçilerin ve çevredeki toplumu arıcılık uygulamaları ve çevresel koruma konusunda eğitmeyi hedeflemektedir. Bu projeyi hayata geçirerek, Dublin Havalimanı, sürdürülebilir ve arılar dostu bir çevre yaratmayı ve yerel topluluk ve paydaşlarla olumlu bir ilişki geliştirmeyi amaçlamaktadır.¹³

- ✓ İGA, sosyal sorumluluk anlamında benzer hedeflere sahip özel sektör şirketleriyle iş birliği ve deneyim paylaşım toplantıları düzenlemeyi düşünebilir.

Bu analizden elde edilen içgörülerini kullanarak, İGA gelecekteki yatırımlarına yönelik taktiksel karar verme süreçlerini etkili bir şekilde bilgilendirebilir ve yönlendirebilir. Sonuçlar, bu yatırımlardan elde edilen değeri optimize etmek için kullanılacak değerli bilgiler sunmaktadır. Analizden elde edilen bulgular ve öneriler dikkate alındığında, İGA, hedefleriyle uyumlu stratejik seçimler yapabilir; böylece kaynakların verimli ve etkili bir şekilde tahsis edilmesini sağlayarak hedeflenen sonuçları ve genel değer yaratımını maksimize edebilir. Bu veri odaklı yaklaşım, İGA'nın değer optimizasyonu açısından önemli faydalar sağlayacak bilinçli kararlar almasını sağlar.

¹³ <https://www.dublinairport.com/latest-news/2019/05/31/dublin-airport-bees-produce-their-first-crop-of-honey#:~:text=Bees%20from%20hives%20on%20Dublin,Dublin%20Airport's%20own%20executive%20lounges.>

EKLER

A. Soru Seti

- İGA'nın faaliyetlerine nasıl katıldınız / İGA'nın faaliyetleri ile nasıl iş birliği yaptınız? Beklediğiniz sorun ve çözüm neydi?
 - İGA'nın faaliyetlerine katılım sağlamak / İGA'nın faaliyetleri ile iş birliği yapmak için ne katkıda bulundunuz (ve ne kadar)?
 - Hangi faaliyet/ faaliyetleri deneyimlediniz?
 - Hangi değişimleri yaşadınız? Sonuç olarak neyi farklı yapıyorsunuz?
 - o Peki, ardından ne oldu? / Daha fazla anlatın / Bu sizin için neden önemli?Neydi?
 - o Kursu katılmadan önceki durumunuz neydi / İGA'nın faaliyetleri ile iş birliği yapmadan önceki durumunuz (0-10 ölçeği)
 - o Şu anki durumunuz nedir? (1-10 ölçeği)
 - Tüm değişimler olumlu muydu? Eğer değilse, olumsuz değişimler nelerdi?
 - Tüm değişimler beklenen değişimler miydi yoksa beklemediğiniz değişimler oldu mu?
 - Başka birinin değişim yaşadığını düşünüyor musunuz?
 - Eğer İGA'nın faaliyetlerine katılmasaydınız / İGA'nın faaliyetleri ile iş birliği yapmasaydınız ne olacaktı? Aynı değişimi yaşar mıydınız? Eğer evet ise, ne kadar?
 - Değişime katkıda bulunan başka biri var mıydı? Ne kadar?
 - Faaliyete katılmak için bir şeyden vazgeçmek zorunda kaldınız mı?
 - Başka bir yerden benzer destek alıyor muydunuz?
 - Değişim ne kadar sürdü? İGA'nın faaliyetlerini bıraktığınızı ve 2 yıl veya 5 yıl sonra olduğunuzu hayal edin, değişimi yaşamaya devam edeceğinizi düşünüyor musunuz?
 - Bu değişim sizin için ne kadar önemliydi? (1-10 ölçeği)
- Değer Oyunu:
- a. Doğum gününüzde/yeni yılınızda kendiniz için (3 ila 5) hediye aldığınızı hayal edin. Bu hediyeler, sizin için anlamlı ve önemli olan şeyler olmalıdır.
- b. Sizin için önemli olan şeylerin listesini ve yaşadığınız değişimleri eşleştirin.

B. SROI Formülü

Etkinin Hesaplanması

Aşağıda verilen formül, etkiyi hesaplamak için katkısallık, atfedilen değer, azalma oranı ve yer değiştirmeyi içerecek şekilde kullanılmaktadır.

Etkisi = (sonuç miktarı x finansal karşılık) * (1 -katkısallık oranı) * (1 - atfedilen değer oranı)

Yıl 1'deki Etki: Bu, projenin sonunda hesaplanan etki ile aynıdır.

Yıl 2'deki Etki: etki = yıl 1 - azalma oranı %

Yıl 3'teki Etki: etki = yıl 2 - azalma oranı %

Yıl 4'teki Etki: etki = yıl 3 - azalma oranı %

Yıl 5'teki Etki: etki = yıl 4 - azalma oranı %

Sosyal Yatırım Getirisinin Hesaplanması

Bu aşamada, ilk olarak Net Şu Anki Değer (NPV) hesaplanmaktadır. NPV ve SROI oranı, aşağıdaki formüllere göre hesaplanmaktadır.

NPV = faydaların mevcut değeri (PV) - yatırımın değeri*

PV = yıl 1'deki etki değeri / (1+r) + yıl 2'deki etki değeri / (1+r)² + yıl 3'teki etki değeri / (1+r)³ + yıl 4'teki etki değeri / (1+r)⁴ + yıl 5'teki etki değeri / (1+r)⁵

r = iskonto oranı (Türkiye Merkez Bankası'ndan resmi veriler kullanılmaktadır)

SROI ORANI = Mevcut Değer / Girdilerin Değeri

Net SROI ORANI = Net Mevcut Değer / Girdilerin Değeri

Formüllerin kaynağı SROI Ağı rehber kitabıdır. İlgili değerler formüle yerleştirildiğinde, SROI oranı 1:9.25 olarak hesaplanmıştır.

C. Ürünlerin Listesi ve Parasal Değeri

Paydaşlar	Paydaşlar için önemli olan şeyler	Değer (TL)	Kaynak ¹⁴
Yerel Kursiyerler	150 adet arı kovanı	127.500	Online Araştırma
	4 kişi için Antalya'da 3 gün tatil	40.000	Online Araştırma
	Kestane ormanına yakın 1 dönüm arazi	1.250.000	Online Araştırma
	1 adet arı kovanı	850	Online Araştırma
	Orta segment bir araç için 1 yıllık kredi	500.000	Online Araştırma
	Nakit	500.000	Tedarikçi
	1 yıllık kira (yaklaşık 2,000 TL x 12)	24.000	Tedarikçi
	1 yıllık gelir	870.000	Tedarikçi
	Planlanan projeyi uygulamak için	1.500.000	Tedarikçi
Eğitmen	35 adet arı kovanı	29.750	Online Araştırma
Tedarikçi	2 kişi için Karadeniz Bölgesi'nde 15 gün tatil	70,188	Online Araştırma
İşbirliği Yapılan Firma	Nakit	80.000	Paydaşın Beyanı
	Analiz laboratuvarındaki bir makinenin yenilemesi	1.000.000	Paydaşın Beyanı

